

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1.80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna peti vrsta . . . m.
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po 3 v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren
popust po do ovoru.

Poslano:

Enostolpna p. t. vrsta po 60 vin.
Izhaja vsak dan izv. om. ne-
delje in praznike, ob 5. ur. pop.

Redna letna priloga vzni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Novo leto.

Knjiga narave izide vsako leto v novi, a vedno nespremenjeni izdaji; tudi knjiga zgodovine človeštva izide vsako leto, a vedno v spremenjeni in čisto, žal, zelo poslabšani izdaji, in sicer v kolikor se človeštvo oddaljuje od Stvarnika narave.

Ta misel nas obvladuje ob spremenu leta, ki nas sili, da napravimo letno bilanco. — Vojska, ki se je pričela l. 1914, stopi z l. 1917 že v četrto letnico in nam kaže za krščansko kulturo občuten primanjkljaj verski, moralen in materialen.

»Ko bi zadeli na kakem osamljenem otoku — pravi Lichtenberg — na ljudstvo, pri katerem bi iz oken pri hišah štrlelo samo orožje in bi srečavali povsod oborožene ponočne straže, bi si popotnik pač ne mogel drugega misliti, kakor da so na otoku sami razbojniki. — In ali je lice evropskih držav kaj drugačno? Iz tega vidimo, kako malo vpliva ima vera na človeka, ali saj, kako malo vera prešinja in vodi človeštvo.«

To je prvo dejstvo, ki je moramo z obžalovanjem ugotoviti. Edin svetel žarek v tej duševni temi, v tej občni brezglavnosti, ob tem splošnem izneverjenju vsem krščanskim načelom nam je vkresal papež Benedikt XV., ključar krščanskih načel, ki je ves ta čas visoko dvigal zastavo pravice in ljubezni in svetu klical — žal da glas vpjočega v puščavi — naj ustavi svoje nečloveško delo, naj preneha z nepotrebnim prelivanjem človeške krvi ter spominjal ljudi, da smo po božji volji vsi otroci ene- ga Očeta, vsi bratje med seboj.

S posebno radostjo lahko dostavimo, da je tudi naš mladi vladar ob prvem svojem nastopu povedal svojim narodom, da mu bo poglavitna skrb kolikor mogoče skrajšati grozote vojske in svoje narode osrečiti z blagoslovom miru. Na njegovo besedo se je sovražnikom podala mirovna ponudba, pod tem vplivom je zašepetal Wilson boječo besedo o miru, ki jo za njim izrekajo tudi drugi nevtalci; ta beseda se razširja po vsem svetu in se bo — to trdno upamo — uresničila v letu, ki je nastopamo ob tihih mirovnih slutnjah in željah.

Kako pa smo mi, kako je katoliško časopisje med Slovenci v teh težkih dneh vršilo svojo dolžnost? —

»Časniki — pravi Schopenhauer — so sekundni kazalci na uri zgodovine; ti pa so navadno iz slabše kovine, nego drugi kazalci in tudi redko popolno prav kažejo.

Uvodni članki so kakor »Korus« k drami vsakodnevnih dogodkov. — Pretiravanje je časnikarjem uprav tako bistveno kakor dramatični umetnosti, ki se ji gre zato, da iz vsakega dogodka napravi kar mogoče največji efekt. Zato so časnikarji po svojem poklicu alarmisti. — Takih nedostatkov se zavedamo, pa nam bodo vendar naši čitatelji priznali, da je katoliško časopisje ob teh nenormalnih, težkih razmerah tudi v tem letu v polni meri storilo svojo dolžnost. In to dejstvo je veselo, da so razen dijaške »Zore« in iz Gorice pregnane- ga »Novega Časa« ostali na straži vsi naši listi: »Slovenec«, »Domoljub«, »Slov. Gospodar«, »Straža«, »Mir«, »Dolenjske Novice«, »Naša Moč«, »Čas«, »Dom in Svet«, »Vrtec«, »Il. Glasnik«, »Zlata doba«, »Bogoljub«, »Slovenski učitelj« itd. Tudi naši kulturni društvi Mohorjeva družba in Lenovna družba sta se odlikovali v tem letu z lepimi proizvodi.

Vsem nam pri listih in društvih je bil namen v teh hudih dneh naš narod bodriti, dati izraz domoljubnemu mišljenju našega naroda, tolažiti in spominjati ga vzvišenih idealov ob svitu večnosti. — Ker so žrtve, ki jih trpi v teh časih časopisje in književnost, izredno velike, zato se trdno nadejamo, da jih bo narod podprl ob novem letu z obilnim naročevanjem.

Politična in zadržna organizacija sta imeli vsled vojske kajpada zelo omejen delokrog na vnajnost; skrbeti pa jima je toliko bolj, da se notranje dobro utrđita, ker ju čakajo posebno po končani vojski zelo težke in zelo važne naloge. Vse malenkostne osebnosti morajo vstran in vsem nam mora biti skupni blagor naroda pred očmi. Zavedajo se, da smo priče velikih dogodkov, ki bodo gotovo za dolgo dobo odločilno vplivali na usodo našega naroda, skrbimo, da nas ta veliki trenotek ne najde — majhnih. Če si obujemo nove čevlje, nikar ne mislimo, da že hodimo tudi po novih potih. Treba nam je vsestranske orientacije.

Za sedaj pa, dokler nas stiska vojska, naj nas v pravičnosti in krščanski ljubezni družijo skrb za vsakdanji kruh. Ogibajmo se usodne napake, da bi hujskali stan proti stanu. Vsi enako trpimo: meščan, uradnik, delavec in kmet; vsi smo v teh usodnih dneh navezani eden na drugega in le če bo vsakdo v polni meri storil svojo dolžnost do domovine in do bližnjega, bomo preživeli brez usodnih posledic hude dneve preizkušnje.

Skromnosti, kakor je bila v navadi pri naših dedih, skromnosti v obleki, v

jedi, v pijaci in drugih potrebščinah nas učijo ti dnevi. Kdor ovenjak lahko prebavlja, naj ne želi po pšeničnem kruhu, ki naj ga nakloni potrebnejšemu.

Za vse to pa je potreba, da nas vse preveva duh živga, dejanskega krščanstva, duh evangelija, kakor nas ga uči naš Odrašenik. In to je najiskrenejša naša želja vsem Slovincem za novo leto.

Goriška granica.

»Kärntner Tagblatt« je poln gnjeva proti perfidni Italiji. Zato priporoča najradikalnejša sredstva za obrambo državne meje proti nji. Vojaška granica naj se ustanovi! Gospodarska in vojaška zapora naj se uvede! »Slovenec« je prav odgovoril, da takih fizičnih sredstev ni treba. Proti Italiji tvori najtrdnjši zid hrvaški in slovenski narod! »Dajte Slovincem in Hrvatom dovolj sol, dajte jim izobrazbe in narodnih pravic, pa bo tu najtrdnjša prava granica vedno zvestega ljudstva, ki s prepričanjem služi Avstriji!«

Tako je! Naša narodna eksistenca je mogoča le v okviru mogočne države, ki ima Habsburžane za svoje vladarje. Dokumentov za to naše prepričanje vidijo sedaj Italijani v okupirani Gorici več ko dovolj. Tam so se kakor iz središča zidali iz samih skladovnih skal zidovi žive avstrijske meje v podobi zavednega slovenskega ljudstva. Tam stoji »Šolski Dom«, tam »Mali Dom«, »Novi Dom«, tam tudi »Simon Gregorčičev Dom«. Zidani so v proslavo 40letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I., v proslavo njegovega 50letnega in v proslavo njegovega 60letnega vladanja. Z zlatimi črkami stoji to zapisano na njih pročelju in dokumentira slovesno celi državi, kdo je tu gojil patrijotizem, kdo dvigal živi zid kot branik proti italijanski iredenti. V tih domovih se je učila goriška slovenska mladina ljubiti Boga in cesarja; in Bog sam ve, koliko izmed onih nekdanjih dečkov, ki so se tam vzgajali, je obležalo v sedanjih bojih mrtvih v Karpatih in alpah in balkanskih gorah, kamor so šli braniti svoj dom in svojega vladarja!

Naša dolžnost je, da se pri ti priliki spominjamo moža, ki je tiste »Domove« klical v življenje in s tem za obrambo avstrijske meje toliko napravil, da bi mu država morala iz hvaležnosti napraviti časten spomenik. Ta mož je državni in deželni poslanec dr. A. Gregorčič. Prav

od tam doma, kjer se je rodil Simon Gregorčič, deli z njim neizrazljivo ljubezen do slovenskega naroda, poln prepričanja, da je njegov obstanek mogoč le v Avstriji pod habsburškimi vladarji. Nihče ne more niti od daleč misliti, koliko je dr. Anton Gregorčič napravil velikega na šolskem polju na Goriškem, posebno v Gorici. Tisoče otrok je rešil slovenskemu ljudstvu in Avstriji. Vse svoje prihranke, ki jih je mogel iztisniti kot profesor in poslanec, je žrtvoval za slovensko dečo v Gorici in nje versko-narodno ter patrijotično vzgojo. Zelo verodostojni viri zatrjajo, da tisti prihranki znašajo tekom desetletij najmanj 40—50.000 kron. Ta mož je delal kar čudeže v Gorici za edino pravo avstrijsko misel proti Italiji celo svoje življenje in dosegel uspehe, kakor jih le redkokateri more na tem polju take pokazati. Če za- služi kateri na avstrijskem jugu, da mu je vlada in država hvaležna zaradi njegovega patrijotičnega dela na korist celokupni državi, tedaj je to gotovo naš dr. Anton Gregorčič!

Skladovni kamni za zidove žive meje proti iredenti, proti zloglasni »Lege nazionalne« se niso postavljali samo na šolskem, ampak tudi na gospodarskem in sploh prosvetnem polju. Tam so se drug za drugim pričeli vzdigovati naši zavodi: Goriška Zveza, Centralna posojilnica, Trgovski dom itd., da bi naše ljudstvo osvobodili tujega kapitala ter mu omogočili, boriti se neovirano proti italijanstvu za avstrijsko misel. Isto nalogo so imela naša izobraževalna društva, naša kulturna društva sploh, naše časopisje. To je bila granica, granitna in trdna, kakor nikjer drugod v Avstriji!

Tedaj je na primer »Novi Čas« v številki 26. septembra 1913 — skoraj dve leti pred izbruhom vojske z Italijo, ko na evropsko vojsko nihče ni še mislil — priobčil članek: »Slovenci smo živa meja države«, kjer pravi med drugim tudi sledeče: »V Italiji vidimo le ono državo, ki skuša Avstrijo spraviti ob ves vpliv na Jadranskem morju, ki si skuša dobiti al-

LISTEK.

Novemu cesarju.

Pesem slovenske mladine.¹

Trgajo megle se žalosti črne...
Vzame nam radost in zopet jo vrne
božje ljubezni milostni žar.
V žalostne megle naše bridkosti
zor posijal je Tvoje mladosti,
cesar, vladar!

Vstaja, pozdravlja Te v radostnih
klikih
Avstrija v narodov svojih jezikih,
Avstrija, slavnih sinov domovina...
Tudi slovenska se Tvoja mladina
vdano Ti bliža in se Ti klanja,
polna zanos in spoštovanja
svojo ljubezen prinaša Ti v dar,
cesar, vladar.

Bodi pozdravljen na jasnem prestoli!
Mi smo slovenski, vsi Tvoji sinovi.

¹ To pesem iz peresa gospoda c. kr. deželnega šolskega nadzornika prinaša »Vrtec« v 1. št. 1917. Mi jo z dovoljenjem ponatiskujemo in opozarjamo ob tej priliki našo javnost na prezasluzni mladinski časopis »Vrtec«, ki se že blizu pol stoletja — letnik 1917 je sedeminštidesti — trudi za strogo versko in pravno in globoko patrijotično vzgojo slovenske mladine. — Op. ur.

Tihi, ponižni so naši domovi,
zá-Te ljubezen pa z mlekom smo pili,
zá-Te ljubezni so vsi nas učili,
ki na zapoved so sveto kazali
— s plošče so nam kamenite jo
brali —:

Sin, očeta in mater spoštuj!...
Ti si naš oče, Avstrija mati,
v Tvoji ljubezni smo srečni, bogati —
vladaj nas! vodi! zapoveduj!

Videl si naše očete in brate
tam, kjer razsaja krvavi vihar,
videl si v strašni ognjeni jih toči,
v jarkov zaseki, v bitki vroči...
Kri in življenje žrtvujejo zá-Te,
cesar, vladar!
Glej, kot očetov, kot bratov kri,
naša, ko treba bo, zá-Te bo tekla:
kost od kosti smo, jeklo od jekla —
zárod junakov smo mi!

Zárod junakov: iz vere očetov
raste njih moč, zvestoba, pogum.
Čuj, in zato ob Tvojem prestoli
kličejo ustna, duša nam moli
k višnjemu Bogu vojskinih trum:
Ti, o Gospod, Ti bodi s cesarjem,
varuj ga s svojo mogočno roko!
Dvigni se! Vojske zagrozi viharjem,
božji Svoj mir nam razlij na zemljo!
V miru pod žezlom močnim in slavnim
vsemu dajaj blagoslovljeno rast,
kar je cesarju in ljudstvu na blagor,
kar je na hvalo očetom pradednim,
kar je Tebi, o Večni, na čast!

Dr. Mihael Opeka.

Kronanje kralja Karla IV. na Ogrskem.

(Kronanje se vrši dne 30. decembra 1916.)

Kronanje se izvrši od strani državne- ga zbora v navzočnosti naroda. Vsled izrednih razmer kakor tudi vsled mrzlega letnega časa je nemogoče, da bi se ga udeležili državljani v tolikem številu, kakor to želi narod. Čeprav se izvrši kronanje v ožjem okviru in omejenem prostoru, vendar je našla pripravljalna komisija način, da bodo zastopani vsi sloji naroda. Tako se udeležijo kronanja municipiji po treh odposlancih in da bodo imeli priložnost videti te svečanosti vsi sloji ogrskega prebivalstva, se je poskrbelo, da bode stalo na cestah, kjer se bo pomikal kronski spreved, odgovarjajoče število odposlancev vseh krogov mest z njih magistrati, municipijev, zastopnikov meščanstva in kmečkega prebivalstva. Tudi za odgovarjajoča zastopstva različnih družabnih organizacij, delavstva in šolske mladine se je poskrbelo. Samooobsebi je umljivo, da se udeležijo teh svečanosti tudi zastopniki na bojnem polju se nahajajočih čet.

Obred kronanja se vrši v kratkem na sledeči način:

Na dan kronanja imata obe zbornici skupno kronsko zborovanje. Zborovanje se prične ob 6. uri zjutraj v kupolni dvorani državnozbornskega poslopja, odkoder odidejo člani državnega zbora v Matijevo cerkev.

Tam se zbere vsi tisti, za katere so rezervirani prostori v cerkvi, posebno nadvoivode in nadvojvodinje, palačne da-

me, papeški nuncij, člani diplomatskega zbora, visoka duhovščina, najvišji dostojanstveniki in drugi.

Njuno Veličanstvo kralj in kraljica zapustita ob trideset na 9. uro zjutraj s svojim spremstvom kraljevi grad. Kralj in kraljica se vsedeta v osmerovprežni gala voz, ob katerega strani korakata dva dvorna strežaja, na konjih pa jezdiyo ogrski trabanti. Spreved se pomika skozi trg in ulico sv. Jurija, Paradni trg, ulico Tarnok in se ustavi na trgu sv. Trojice pred Matijevo cerkvijo. Njuni Veličanstvi sprejme pred cerkvijo visoka duhovščina, na čelu knez-primas Czernoch. Knez-primas izroči Veličanstvoma križ in blagoslovljeno vodo, nakar se podasta kralj in kraljica z malim spremstvom v takozvano Lavretansko kapelo, kamor prepeljejo že dan poprej sveto ogrsko krono in druge kraljevske insignije. Kralj je ogrnjn s plaščem sv. Štefana in opasan tudi z mečem sv. Štefana.

Potem ko se poda visoka duhovščina k oltarju in ko je vsakdo zasedel v cerkvi mu določeni prostor, se podasta kralj in kraljica v svečanem sprevedu skozi sredo cerkve h glavnemu oltarju in se, obdana od spremstva, vsedeta na prestol. Na obe strani prestola se postavijo zastavniki in 11 zastavonošev.

Nato se prične svečani cerkveni obred, katerega glavni moment je kronanje, katero se izvrši na ta način, da položita na stonici glavnega oltarja klečeč — kralju knez-primas Czernoch in namesnik palatina grof Tisza sveto krono na glavo,

bansko obrežje in s tem zapreti Avstriji pot iz morja... (Kako dobro smo goriški Slovenci že tedaj slutili, kaj Italija hoče!) Potem dalje: »Kdor zasleduje družstva irredentičnega značaja v Italiji, ta ve, kaj imamo mi Avstriji od Italije pričakovati. Pač pa imamo vsi zavest, da pride prej ali slej med Italijo in med nami zaradi Albanije, zaradi Jadranskega morja do odločitve ne na diplomatskem polju, ampak na polju, kjer bodo sinovi tudi našega naroda svojo kri za koristi države morali preliti. Sicer se tega mi nikakor ne bojimo. Kajti nam se zdi, da bi vsaj med Slovenci nobena vojska ne bila bolj popularna kakor ta!«

Do pičice se je vse uresničilo! Tako smo Slovenci ustvarjali živo mejo proti Italiji. In le mi! Naš cesar Karel je videl na lastne oči v južno-tirolskih gorah, kako se sinovi našega naroda znajo boriti proti Italijanom. Njih geslo tu in povsod: Nikdar nazaj, vedno naprej! Rajši umreti in pasti kakor pa nazaj! Zato pa je ravno njim prepustil takorekoč v varstvo svoje-ga prvorojenca. Hvaležni smo mu za dokaz takega zaupanja, ki je ima do nas. Varal se ne bo v njem nikdar!

Pa prav zato smo prepričani, da nas v sedanji nevarnosti ne bo zapustil. Naše misli uhajajo dan za dnevom v slovensko ozemlje, ki je po Lahih okupirano: v našo Gorico in nje prelepo okolico, v naša Brda, na naš Kras, v naše Gore! Vse to je slovensko ozemlje, tam prebivajo naši, naši dragi bratje in sestre. Nje moramo zopet dobiti nazaj!

Mir je za nas dvorezen meč. Kako si ga s cesarjem samim želimo. In vendar si ga ne želimo, nikakor ne želimo, dokler bi nam ne obetal zagotovila, da bo zopet naše vse, vse, kar je slovenska zemlja izgubila: Kras, Gorica in nje okolica, Brda in Gore! To, vse to nam dajte nazaj, in potem pridite težko pričakovani mir! Brezdomovinci, večni begunci nočemo biti! To bi bila za nas največja pozemska nesreča. Zatorej ne odnehamo, dokler ne dobimo nazaj, kar nam je tako krivično ugrabljenega. In ko bo zopet vse naše, ko bo naš dom zopet naš, potem pa mir!

Bog je naše zaupanje pri tem. Naše zaupanje je Mati božja s svojim sedežem na Sveti Gori. Naše zaupanje sta naš cesar Karel in naša cesarica Cita! Še se bosta spominjala tistega lepega dne pred dobri petimi leti v Gorici. 16. novembra 1911. l. je bilo. Krasen dan. Bila sta v stolnici; tedanja visoka gospa nadvojvodinja Cita je pristopila k sv. obhajilu, nje soprog, sedanji cesar Karel, pa je klečal kraj nje in molil z njo. Potem sta bila v frančiškanski cerkvi na Kostanjevici. Podala sta se v grobnico Burbonov. In zopet sta tam molila, posebno pred krsto, na kateri je čitati napis: Ludovika Parmška. Ta je bila stara mati naše sedanje cesarice.

Mar bo naš cesar Karel dopustil, da ostane grob, kjer počiva stara mamica njegove visoke soproge, v laških rokah? Nikdar!

Mar bo naša slavna armada z Boročvičem na čelu hotela pustiti, da bodo grobovi največjega junštva zapuščeni v kruti laški oblasti, tisti grobovi v Solkanu, št. Mavru, v Pevmi, v Podgori, v Gorici, na Krasu itd. itd.? — Nikdar ne moremo tega verjeti!

In zato glejmo z zaupanjem v bodočnost. Bog je z nami. Še, še pojdemo v Gorico domov, v kraje, kjer oljka cvete in zeleni; kjer raste cipresa in cedra in palma in pinija.

Da, tedaj bo nepopisno veselje v naših srcih! Naša prva skupna pot pa bo na Sveto Goro, da tam v razvalinah Marijinega svetišča izlijemo vsa svoja čustva prestane boli; pa tudi čustva zahvale in prošnje in novega nepremagljivega poguma.

In zopet bomo zidali zidove svetišča na Gori in zidove podrtih domov, a tudi zidove živega verskega življenja in žive meje ob avstrijskem braniku proti sovražniku.

Trst in Italija.

Zgodovinski paberki.

II.

21. decembra 1916.

Leta 1877. je radi orientiske krize vstala v Julijskih pokrajinah nenadoma irredentistična misel. V pričakovanju velikih dogodkov so se irredentistične vrste pomnožile in ustanovila se je »Assoziacione pro Italia irredenta«, ki ji je predsedoval stari general Avezzano, bivši vojni minister v rimski republiki, z namenom priklopiti neodrešene kraje Italiji. V istem času je pričel izhajati v Neaplju irredentistični list »L' Italia degli Italiani«. Sovražstvo proti Avstriji je prišlo že tako daleč, da se je v svrhu vojne akcije ustanovilo mladeniško društvo prostovoljcev. K dejanju pa ni prišlo, ker so vsi stvari zavlačevali od pomladi do pomladi, dokler ni l. 1882 umrl Garibaldi in z njim simbol in idealni impulz podjetja. Tudi tedaj, kot l. 1915 so ljudstvu predstavljali vojno proti Avstriji kot vojaški izprehod. Tudi tedaj, kot sedaj se je nahajala Italija radi svoje zemljepisne lege v prijetnem položaju in bi lahko z malimi žrtvami dosegla velike uspehe.

Na berlinskem kongresu l. 1878 je marchese Cappelli za ekspanzijo Avstrije na Balkanu zahteval odškodovanje Italije ob Adriji in popravno vzvzdno mej. Toda italijanska diplomacija je zamudila ugoden trenutek in odšla praznih rok. Da masčujejo to sramoto, so se zbrali v oktobru 1878 vodje ital. demokracije v Forli in zahtevali praktično udeležitev vprašanja neodrešenih krajev in mej na Retičnih in Julijskih alpah. Zahteva, ki je ostala zahteva.

Tri mesece po usmrtitvi Oberdanka v marcu 1883, so razpravljali na Montecitorio (sedež ital. vlade v Rimu) o razmerju Avstrije in Italije z ozirom na irredentizem. Zunanji minister Mancini je dokazal, da adrijaški in tridentinski irredentizem nasprotujejo v teoriji nacionalnemu principu, ki je podlaga državne skupnosti. Rekel je: »Zakaj zahtevate od Avstrije Trst in Trident, ki ne tvorita bistvene potrebe za ital. državo?« »Irredentizem bi moral, ako bi hotel biti logičen, voditi do vojne s polovico sveta, žali potemtakem spoštovanje do nagodb in je proti mednarodnemu pravu, akoravno sloni na principu narodnosti.« — Glede Trsta in Dalmacije z Istro ne moremo govoriti o »neodrešenih pokrajinah«, ki so bile odtrgane od italijanske domovine, ker niso v resnici nikdar spadali italijanski državi. Med našimi kraji in italijansko državo kot tako ne obstoja sploh nobena skupnost zgodovine, tradicije ali politike. Toda irredentizem se v svoji zaslepljenosti za vsa ta dejstva ni zmenil in kmalu je obvladal ne samo prenapetežev, ampak tudi vladu in vse laško ljudstvo.

Prvi glasniki neodrešenja med nara-

dom so bili visokošolci, ki so zajemali rai-son d'etre nacionalistične propagande v pouličnih demonstracijah, kjer so nastopali kot »osvoboditelji« trpečih bratov Istre, Furlanije, Dalmacije, posebno pa Trsta in Tridenta. Spominjali so ulico na milanske poboje, na usodo Silvia Pellica in vzbujali strasti maščevanja nad barbarsko Avstrijo. Politične in šolske oblasti so to gibanje skrivaj podpirale in tako je vstal v Italiji nov rod poln sovražstva in mržnje do Avstrije. Premožnejši sloji so potovali v Trst, Pulj, Trident in druga mesta Primorske, iskali stika s »tlačeniimi« brati, ki so ječali pod tujim jarmom. Leta 1913 sta prepotovala neodrešene kraje znana publicista Barzini in Gayda, prvi za »Corriere della Sera«, drugi za Giolittijevo »Stampo« in opisala to potovanje v številnih člankih z edinim namenom pridobiti vso javnost za irredentistične ideje. Tudi veliki zgodovinar Villari je označil Trst za že stoletja italijansko mesto, ko je prišel med naše Italijane, da bi razširil društvo »Dante Allighieri« za obrambo italijanskega jezika. S tako lažidobrohotnostjo emisarjev se je ustvarilo sedanje stanje stvari.

V Trstu je postala irredentistična struja s svojimi glasili »Il Piccolo« in »L' Indipendente« kmalu vsemogočna. Ko se je l. 1882 združilo nekaj zvestih Tržačanov z namenom, da ob 500letnici združitve Trsta s Habsburžani prirede razstavo, se je župan brabil sprejeti ponudeno mesto častnega predsednika v pripravljalnem odboru, češ, da ne more omejevat sklepe občinskega sveta, ki je odbil prošnjo odbora za preskrbo primerne prostora in volil v namen razstave le skromno svoto 15.000 gld. In že l. 1899 je tržaški magistrat stopil u r a d n o na čelo italijanske-mu gibanju. Zgodilo se je to, ko se je dne 15. januarja vršil sestanek županov Julijskih pokrajin, da protestirajo proti žalitvam, ki jih trpi italijanski narod v Avstriji in da »branijo« enotno narodne pravice. Ko je prišla dne 30. julija 1900 vest o umoru kralja Humberta I. v Trst, se je odelo mesto v žalne zastave in tedanji župan dr. Sandrinelli je takoj sklical žalno sejo občinskega sveta, kjer je slavil spomin pokojnega »kralja vseh Italijanov«. Quod meminisce iuvat!

Sčasoma so vsa važnejša, odgovornejša mesta na magistratu in drugih uradih zasedli regnicoli. Avstrijska vlada je k vsemu temu molčala »radi ljubege miru«. Avstrijstvo je postalo v Trstu le neprijetna zunanja forma, dokler ni namestnik Hohenlohe z železno roko posegel v to gnezdo, ko je izdal znane dekrete, da morajo — kakor to že zakon sam zahteva — vsi podaniki tujih držav zapustiti javne službe ali pa se naturalizirati. Še nam je v spominu izbruh ogorčenja in vihar protesta, ki je takrat završal po celi Italiji.

Irredenta je zmagala — Hohenlohe je šel. —

In ostalo je tako do 23. maja 1915.

Spectator slovenus.

V zraku.

(Piše letalski poročnik Venčeslav Vrtovec.)

Motor poje monotono pesem, ventili delujejo kot bi mnogo, mnogo, skoro nevidnih prstov udarjalo na eno struno — in vendar čuješ pesem, veliko, čudno pesem, ono pesem motorja, ki se ne izgublja ob stenah, v soteskah in po dolinah, pesem,

ki polna vre na dan, pesem, po kateri sem že davno hrepenel —

V komodnem sedežu in roke navskriž. Propeler je ko solnce, in ob straneh so tresejo kabeljni —

Pogledal sem navzdol: Daleč so ljudje — in njih vasi in polja, daleč so gore in njih gozdi in potoki. Da, tako sem si že davno želel in zato je duša mirna — —

Prigodilo se je, da sem se srečal z znanci, ko se nismo že leta videli, in je vsak doživel mnogo, mnogo. No — in ko smo se sešli, smo si dali roke in izpregovorili par vsakdanjih besedi in obmolknili... Saj me je bilo sram, a kaj sem hotel. — Zakaj smo si tuji?

Proč, proč te misli! Letimo čez poznano reko, na desno znane gore, levo znano mesto in pod mano to in to — In poleg mene so bombe, težke bombe in strojna puška ob strani. In če pride sovražnik, si pogledava iz oči v oči — —

Motor poje monotono pesem, ventili utripljajo kot žile telesa, v strašni hitrosti, a vendar tako enakomerno, veter propelerja drvi preko mene in kabeljni se tresejo in jaz sem miren — —

Naš poveljnik nas je sklical. Postavili smo se krog njega, pa nam je rekel: »Rabim drznih ljudi —« In hotel je, da se odpovemo življenju, svoje srce ne deljeno, ampak celo posvetimo stroju in zraku — ta je naš element —

Pred prazniki smo stopili predenj: Dopust. — Pogledal nas je izpod temnih obrvi in zamahnil z roko — Torej nič, odpoved — —

In pred svetim večerom smo se dvignili. Brnelo in pelo je krog nas, in nevidni angelji so nam pevali — gloria in excelsis — slava Bogu na višavah — — Angelji so nam pevali in mi smo peli z njimi in motor je pel z nami in vse ozračje —

In mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje — na zemlji, ki je s krvjo namočena in so si vsi ljudje tuji. Da, tuji. Zakaj smo si tuji? — — Tisti večer sem se bal stopiti nanjo —

Ventili so začeli delovati počasneje, propeler je šel tiho, lahko; peruti letala so se zganila in njegovo telo se je nagnilo naprej —

Na zemlji —

Spomini iz domovine.

Ko se letos leto nagiba k zatonu, ko molijo breze ob sanjavih štajerskih gozdovih svoje ogoljene veje proti nebu, ko sneži včasih, da je cela poljana v beli odeji, se spominjam čisto preteklih dni v tem letu, ko smo bili še doma na Goriškem in poslušali pesem topov. Posebno zadnji dnevi v mili domovini mi ne pojdejo nikdar iz spomina. O, kako lepi so ti spomini, dasi ni bilo tam doli nič prijetnega, ko smo se morali skrivati pred rjovečimi granatami.

Bilo je megleno jutro zgodnje jeseni. Po Vipavski dolini je bilo vse živo. Vse je hitelo, da čim prej spravi vinske pridelke pod streho. Saj mogoče... mogoče zahrumi en dan ali drugi tam doli in potem Bog ve kaj bo?... Vojaki so pometali po dvorišču in cesti, oddelek ulanov je prijezdil s patrolje, v vas pa je prihajal kot običajno, vojnopoštni voz. Naenkrat završi v zraku in strašno poči. Vojaki obstanejo in se pogledujejo — granata... Komaj je prešlo prvo razburjenje, že zatuli in poči drugi in to še bližje. Ljudstvo zbeži iz vinogradov v velik železniški tunel. Granate pa so pokale neprestano in z zlobnimi očmi iskale plena. Noč je bila mirna. Prestaženo ljudstvo pa si ni upalo iz tunela. Drugo jutro ob 7. uri je začel zopet peklenski koncert.

Granate so pokale po naših poljih, vinogradih, po travnikih in gozdih, a naši domovi so ostali nepoškodovani, človeških žrtev tudi nič, kljub temu, da je padalo že štiri dni od 25 do 30 granat na dan namerjenih le na našo malo vasico. Prišel je peti dan, nedelja. Stala sem na griču pred cerkvijo. Iz zvonika so jemali zvonove. Z obupnim jekom je padlo starodavno delo na tla. Meni pa se je zdelo ta hip kot da se svet podira. Tam doli so gromeli topovi, da se je tresla zemlja in da je vstajala iz tal gosta megla. Po cesti so drveli avtomobili, vozovi, topovi, infanteristi ranjenci, begunci... Krvavo solnce je žalostno pogledalo izza Nanosa, hiše tam pod hribom v moji mili vasi, so se zasvetile in ravno ta hip je z divjim treskom eksplodirala tik nad vasjo granata. Hitim domov. Tam ob cesti, kjer stojijo štiri dolge vrste križev, polagali so v velik skupni »rob junake...« Bog ve od kod so prišli in kje so srca, ki jih željno pričakujejo, ki trepetajo za njih življenje... Vojaki so odkriti in duhovnik moli: Gospod daj jim mir... Topovi pa so gromeli z nezmanjšano močjo dalje, in megla je postajala čimdalje večja. Doma najdem vse zmešano. Polna hiša vojakov, vsi zbegani.

Naenkrat strahovito poči, da zašklepetajo šipe v oknih, da se zamažejo tla pod nogami, da zajeti zrak in da se človek ne hote stisne k tlom. — Naša usoda je bila

Kraljici ne polože krone na glavo, ampak se dotakne knez-primas in namestnik palatina s krono kraljičinih ramen. Za časa cerkvenih obredov se proizvaja Listova maša o priliki kronanja.

Po končanem cerkvenem obredu zapusti kraljica s svojim ožjim spremstvom, službujočimi palačnimi damami in obema dvornima damama, cerkev in se vrne v osmerovprežnem gala vozu v spremstvu osebne garde in husarjev v kraljevo palačo nazaj.

Potem, ko se je odstranila kraljica, se prične v Matijevi cerkvi obred viteškega udarca vitezov zlate ostroge. Za viteze zlate ostroge se udarjajo taki, ki so se odlikovali s svojo hrabrostjo na bojišču in so s tem postali vredni višjega odlikovanja. Obred se vrši na ta način, da se Njegovo Veličanstvo, sedeč na prestolu, dotakne z mečem sv. Štefana desne rame izbrane-ga, ki, pozvani od zastopnika »judex curiae« in ministra a latere, pokleknejo na srednjo stopnjico prestola pred kralja.

Po viteškem udarcu se podajo v cerkvi navzoči, nato Njegovo Veličanstvo v spremstvu zastavonoš, palatinovega namestnika grofa Tisze in nadvojvod, kakor tudi visokega klera skozi z narodnimi barvami okrašena pota na pri kipu svete Trojice zgrajeni krasni oder, kjer kralj prispeže; semkaj spremljajo še kralja: namestnik najvišjega konjušarja z golim mečem v roki in apostolski križ noseči škof, nadalje knez-primas, kaločvarski nadškof,

palatinov namestnik in oba predsednika državnih zbornic. Njegovo Veličanstvo, držeč v levici križ in tri prste pomoleč kvišku, položi z licem obrnjenim proti vzhodu v navzočnosti državnega zbora, municipijev in ljudstva ustavno prisego. Od državnega zbora sestavljeno zaprisežno besedilo izroči tu palatinov namestnik grof Tisza knezu-primasu Czernohu, ki je prebere kralju.

Na koncu prisega zakliče namestnik palatina trikrat: »Naj živi kralj!«; navzoči se pa temu klicu pridružijo. Nato slede pozdravni strelji vojaštva in grmenje topov. Kralj odide sedaj z odra in se vrne s spremstvom nazaj v cerkev; medtem se pa uredi sprevod, ki odhaja h griču, zgrajenem v spomin na kronanje.

Sprevoda, katerega tvorijo husarji, se udeležijo: Odposlanci municipijev, člani državnega zbora pod vodstvom predsednika obeh zbornic, ogrski in skupni ministri, nato na konju kraljevi ogrski kurir, 11 zastavonošev, kronske insignije noseči velikaši, namestnik palatina, nadvojvode, Njegovo Veličanstvo kralji; nadalje od spredaj na desni škof z apostolskim križem, na levi ogrski najvišji dvorni konjušnik z golim deželnim mečem, za njim kraljevi ogrski najvišji komornik, stotnik ogrske telesne straže in generalni pobočnik, na obeh straneh ogrski telesni gardisti in čete ogrske telesne garde; nato se peljejo v vozovih oba kraljeva komisarja in oba kronski varovalca kakor tudi vi-

soka duhovščina, končno sledi vozovom oddelek husarjev.

Sprevod se pomika skozi ulico Tarnok, Paradni trg, ulico Szent György na istoimeni trg, kjer se postavi sprevod okoli na tem trgu narejenega griča, nakar odjezd Njegovo Veličanstvo na grič in zamahne z golim mečem proti vsem štirim stranem sveta. Nato se vrne kralj s svojim jezdecim spremstvom v kraljevi grad. Zadnja ceremonija kronanja je slavnostna pojedina, katere se udeležijo povabljeni. Člani državnega zbora kakor tudi v cerkvi navzoči najodličnejši se zbero v ta namen prirejeni dvorani kraljevega gradu. Njuni Veličanstvi s spremstvom zavzemata prostor za na odru pripravljeno mizo. Razen kralja in kraljice sede za to mizo knez-primas, papeški nuncij, kaločki nadškof in namestnik palatina. Njunima Veličanstvoma strežijo pod vodstvom najvišjega točaja in najvišjega stolnika v ta namen določeni člani državnega zbora. Po svečanem obedu odideta Njuni Veličanstvi s svojim ožjim spremstvom v svoje notranje prostore.

Člani obeh zbornic državnega zbora se zbero v državnozbornem poslopu, da nadaljujejo skupno zborovanje. Po overovljenju zapisnika se zaključijo slavnostna seja in s tem je kronanje končano.

Popoldne se poklonijo kraljici palačne dame, ki so se bile že predstavile ali ki se še imajo predstaviti.

zapečaten. Siva megla se je raztegnila čez našo vasico, hiša kraj vasi poskodovala, na poti v mlaki krvi mrtev mož in več ranjenih.

Hočeš ali nočeš, morali smo iti. Zapustiti smo morali dom in vse kar je z domom združeno. Cesta izgnancev s svojimi hladnimi rokami nas je objela. In danes smo tu na štajerskem, ločeni od vsega. Od očeta, od bratov, od sosedov in znancev, ki so Bog ve kod raztrešeni po svetu. Sami smo, in povsod kamor pridemo, smo tuji. Naše gorje pa nam lajšajo dobri ljudje št. Nikolaški, ki nas imajo radi, in čutijo z nami. Saj nihče ne more pojmiti, kakšna je bol človeka, ki je izgnan od doma, oropan vsega, in potem da ga še kdo zaničuje. In to se žalibog čisto dogaja.

Danes ko to pišem, je sveti večer. Misli pa hitijo nocoj domov, hitijo v preteklost, v lepo srebrno preteklost, ko smo doma obhajali sveti večer. Eden za drugim vstaja v duši, vsak lepši, krasnejši. A danes? ... In kaj bo drugo leto? ...

Na širnih poljanah leži megla. Tam skozi temni gozd prihaja pesem zvonov — svetlobočih zvonov. Meni tu v sobi pa se zdi, kot bi ti zvonovi klicali: Pridite, pridite vsi trudni in žalostni, nocoj prihaja Kralj miru ... Zato se odzovem tudi jaz vam zvonovi, mogoče prinesete tudi moji duši, duši, ki hrepeni po domu, po svojih dragih, mir.

K. Severjeva.

Deset let „Zlate dobe.“

»Zlata doba« ali »treznost slovenskega naroda« je letos končala svoj deseti letnik.

Precej truda in znoja je obseženega v teh desetih letnikih. Ali pa tudi uspeha? ... No, brez sadu ta trud ni bil. Vedno bolj prihaja v ljudstvo prepričanje o škodljivosti in nečastnosti nezmernega uživanja opojnih pijač. Seveda so pa uspehi še daleko premajhni. Gotovo je, če hrast ne pade na en mah, da se tako s tisočeri koreninami v ljudstvo vrašča navada kakor je alkoholizem tudi ne more v kratkem času izriniti.

Gotovo pa je tudi, da če bi bilo protialkoholno glasilo bolj razširjeno, bi bil tudi uspeh večji in hitrejši. »Zlata doba« je le premalo razširjena, da bi mogla vplivati na široke mase ljudstva.

Zato se bo z novim letnikom delokrog »Zlate dobe« razširil, da bi se tudi krogi bralcev razširili in uspeh pospešil. »Sveta vojska« privzame v program tudi boj zoper nenaravnost, surovost, kletev in podobne izrodke. Poleg tega pa odpre tudi predale za higijeno in za dobrodelnost. Pouk o higijeni je našemu ljudstvu še zelo potreben.

Njen program torej obsega sploh reformo življenja. Posebno zdaj po vojski, ko se prične nova doba življenja, je čas, da začnemo tudi bolj, bolj naravno in pametno živeti. »Zlata doba« bo služila temu velikemu namenu, tako da bo nje ime še bolj opravičeno. Zaradi večje mnogovrstnosti bo tudi bolj zanimiva.

V imenu dobre in svete stvari, lepo prosimo prijatelje slovenskega ljudstva, da po vseh svojih močeh pomagajo, da bo prišla kar mogoče v velikem številu med ljudstvo, da more doseči svoje velike in lepe namene.

Kronanje na Ogrskem.

Obleka za kronanje.

Budimpešta, 28. dec. (K. u.) Deputacija gospej pod vodstvom nadvojvodinje Avguste je izročila cesarici obleko za kronanje.

V spomin na kronanje.

Budimpešta, 29. dec. V spomin na kronanje bodo od polnoči 29. dec. do opolnoči 30. decembra pritisnili na vsa pisma pečat z ogrskim besedilom: »Na dan kronanja kralja Karla IV., 30. decembra 1916, Budimpešta.«

Avstrijski ministri pri kronanju.

Dunaj, 29. dec. (K. u.) Ministri grof Czernin, Forster, Spitzmüller, Urban, Georgi, Clam-Martinic, Trnka in Bobrznyski so se podali v Budimpešto, da se udeležijo kronanja.

Prevoz znakov kronanja.

Popoldne ob 2. uri so prepeljali znake kronanja iz kraljevih soban v Matijevo cerkev. Gala voz, v katerega je bilo vpreženih šest konj, so spremljali v to določeni dostojanstveniki in člani državnega zbora. Krone in druge insignije so položili v kapelo, nakar so cerkev zaprli.

Pozdrav članov vladarske hiše.

H kronanju došle članke vladarske hiše je danes ob 6. uri zvečer slovesno pozdravila deputacija obeh zbornic. Govoril je škof Smreczanyi. V imenu članov vladarske hiše se je zahvalil nadvojvoda Maks.

Člani vladarske hiše.

Dunaj, 29. dec. (K. u.) S posebnim vlakom so se danes dopoldne odpravili člani vladarske hiše h

kronanju v Budimpešto. Ob 9. uri 25 min. je odpravil poseben vlak člane avstrijskega državnega zbora, ki se bodo udeležili kronanja.

Glavna skušnja kronanja.

Budimpešta, 29. dec. Ob 9. uri dopoldne sta prišla cesar in cesarica v cerkev, kjer se bo vršilo kronanje. V cerkvi so se zbrali vsi dostojanstveniki, ki bodo sodelovali pri kronanju. Napravili so skušnjo za kronanje, pri čemur so kardinal Czernoh, nadškof in škofi, kakor tudi ostali dostojanstveniki izvršili svoje funkcije. Tudi grof Tisza se je udeležil skušnje.

Grof Tisza — major, ban škerlec — poročnik.

Budimpešta, 29. dec. (K. u.) Uradni list poroča: Cesar je imenoval ministrskega predsednika grofa Tiszo, ki je bil doslej stotnik izven službe, za majorja, hrvaškega bana barona Ivana Škerleca pa za poročnika.

Slavnostni gostje v Budimpešti.

V Budimpešto so med mnogimi drugimi došli: papežev nuncij Valfrid di Bonzo, maršal Hötendorff, generalni polkovnik Kövesz, skupni finančni minister Burian, dunajski župan dr. Weisskirchner in dunajski policijski predsednik.

Delegacija poslanske zbornice pri kronanju.

Izmed slovenskih poslancev so pri kronanju navzoči podpredsednik državne zbornice vitez Pogačnik in državni poslanec dr. Anton Korošec. Dalje so navzoči pri kronanju zastopniki avstrijske poslanske zbornice: predsednik dr. Silvester, podpredsednik vitez Jukel, za češki svaz posl. Stanek, za nemško nacionalno zvezo dr. Gross, za Poljake knez Lubomirski, Ukrajince dr. Kolessa, za bukovinske Ukrajince vitez Wassilko, za Italijane dr. Faidutti. Vse češke stranke bodo pri kronanju zastopane, in sicer tudi češki soc. demokrati v nasprotju z nemškimi, ki se uradno kronanja ne udeležijo.

Vojaške vesti.

+ Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo sta dobila poročnik 87. pp. Karel Banzel in poročnik 87. pp. Aleksander Podobnik. — Ponočno Najvišje pohvalno priznanje sta dobila poročnik 3. polj. havb. p. Henrik Derganc in nadporočnik 5. saperskega baona Leon Gale. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 10. gor. top. p. Danilo Gorjup, poročnik 4. bos. herc. pp. Rudolf Prem, poročnik 87. pp. Viktor Notar, poročnik 17. pp. Ludvik Zettel, poročnik 87. pp. Adolf Pláček, črnovoj. nadporočnik dr. Ferdinand Terkuč, pri delavskem oddelku št. 217/97, poročnik 27. dom. pp. Iv. Trdina, pri oklopnem vlakcu št. X, stotnik dr. phil. Stanislav Bevk, pri etap. postaji pov. v Prvačini, nadporočnik dr. iur. Stefan Rajh, pri etap. postaji poveljstvu v Prvačini, nadporočnik in poveljnik primorskega varnostnega oddelka št. IX. v Vodica Franc Illovar in major Martin Majcen, pri okrožnem poveljstvu v Užicah. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje sta dobila višji zdravnik dr. Josip Staudacher, garn. šef zdravnik v Ljubljani, in asist. zdravnik rez. bolnišnice št. 2 v Mariboru dr. Vinko Tajšek. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil pešec 17. pp. Matej Gogola. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil pešec 87. pp. Hajšek Anton. — Vdružit je dobil bronasto hrabrostno svetinjo dragonec 5. drag. p. Potočnik Ivan. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja Brenko Franc in šloser Ciril, desetnika Peternel Ivan in Belec Franc, dragonce Repec Ivan, Kosič Anton, Vrabec Franc, Spešič Anton, Lasnik Matija, Podesar Florijan, Povšič Rafael in Korošec Franc, vsi pri 5. drag. p.; desetenik 97. pp. Luin Leon.

+ Imenovanja. Za nadporočnike so imenovani poročniki: Zoratti Evgen, 3. sap. baon; Notar Viktor, 87. pp.; Sartori Anton, 27. pp.; Laboda Ivan, 48. pp. — Za poročnike so imenovani praporščaki: Hafner Vladimir, 87. pp.; Uršič Josip, 47. pp.; Fink Leopold in Pretner Karel, oba pri 27. pp.; Mesesnel Franc, 47. pp.; Hacin Lovrenc, 79. pp.; Ilc Ivan, 81. pp.; Sperl Ludvik, Ghera Marcel, Luteršek Aleksander, dr. Schärff Adolf, Fuchs Franc, Kačar Alojzij, Simončič Franc, Juhart Alfred, Korošec Peter in Wangelbauer Vinko, vsi pri 87. pp.; Jerman Peter, 96. pp.; Pušenjak Stanek, 7. polj. top. p.; Sluga Jurij, 7. polj. havb. p.; Gril Rudolf, 5. trd. top. baon. — Za višjega zdravnika je imenovan asist. zdravnik 17. pp. dr. Anton Lavrič.

Ruski car o vojnih namenih Rusije.

Petrograd, 28. dec. (K. u.) Izdalo se je sledeče dnevno povelje vrhovnega poveljnika armadi in mornarice: V miru je Nemčija, ki se je tajno na to pripravljala, da si podvrže vse evropske narode, pred dvema letoma napadla nenadoma Rusijo in je

prisilila naši zvesti zaveznici Francijo in Anglijo, da sta se zvezali z nami in se udeležili boja. Čisto nič se ni ozirala na temelje mednarodnega prava, kar je dokazala s kršitvijo belgijske nevtralnosti in z neusmiljeno grozovitostjo Nemcev nasproti prebivalstvu po njih zasedenih ozemljih; vsled tega so se polagoma združile vse evropske velesile proti Nemčiji in proti z njo zvezani Avstriji.

Pod pritiskom nemške armade, ki je bila po svojih tehničnih pripomočkih izredno močna, sta bili Rusija in Francija prvo leto vojske prisiljeni, da sta morali sovražniku izročiti dele svojega ozemlja. Začasen neuspeh ni zlomil duha naših zvestih zaveznikov, ne vašega, moje hrabre čete. Napele so se vse moči, da so se polagoma vzravnala tehnična sredstva med nami in Nemci. A veliko prej že, namreč od jeseni 1915, se sovražnik ni mogel polastiti nobenega kosa ruske zemlje več, a spomladi in posebno poleti je doživel celo vrsto strašnih porazov in je na naši celi bojni črti prešel od ofenzive na defenzivo. Očividno se izčrpavajo njegove sile, medtem ko moč Rusije in njenih hrabrih zaveznikov neprestano napreduje. Nemčija čuti, da se bliža ura njenega končnega poraza, ura povračila za vse kršitve pravice in za vse njene grozovitosti. Zato Nemčija zdaj ravnotako, kakor ob času svoje premoči nad silami svojih sosedov nepričakovano napovedala vojsko, ker čuti svojo slabost, zveznim velesilam, ki tvorijo neolčljivo skupino proti Nemčiji, predlaga mirovna predpogajanja.

Nemčija hoče seveda pričeti ta pogajanja, predno ne bo popolnoma vidna njena slabost, pred končno izgubo svoje odporne sile. Da ustvari lažnjivi pojem o moči svoje armade, poizkuša izrabiti svoj začasen uspeh v Rumuniji, ki ni imela časa, da bi si bila pridobila izkušnje o sedanjem načinu vojskovanja. Če je pa bila Nemčiji dana možnost, da je Rusiji in njeni zaveznici Franciji napovedala vojsko in ju je napadla ob času, ki je bil za nju najbolj neugoden, je pa tudi zaveznikom, med katerimi se zdaj nahajata tudi mogočna Anglija in plemenita Italija, ki sta se med vojsko okrepili, zdaj dana možnost, da prično mirovna pogajanja v tistem trenutku, ki ga bodo smatrale sebi ugodnim.

Ta trenutek še ni prišel. Sovražnik še ni pregan iz ozemelj, ki se jih je bil polastil. Izpolnitev nalog, ki jih narekuje vojska Rusiji: posest Carigrada in morskih ožin, ustvaritev svobodne Poljske z združitvijo vseh treh zdaj ločenih delov, še ni zajamčeno. Če bi se zdaj sklenil mir, bi to pomenilo, da bi se ne izkoristili sadovi junaških naporov ruske armade in mornarice. Ti napor in še bolj sveti spomini na hrabre sinove Rusije, ki so padli na bojiščih, ne dopuste niti misli na mir, dokler ne bo popolnoma premagani sovražnik, ki je bil drzen dovolj, da misli, da je od njega odvisno tako, da prične vojsko, kakor tudi, da jo lahko konča, kadar to želi.

Ne dvomim, da vsaki zvesti sin svete Rusije, tako tisti, ki je vstopil z orožjem v vrste svojih hrabrih čet, kakor tudi tisti, ki dela v notranji deželi na ojačenju ruske vojaške moči, ali ki izvaja svoje mirno delo prešinjene zavesti, da se more sovražniku mir šele takrat vsiliti, ko bo prepoden iz našega ozemlja in ko bo končno razbit nudi našim zvestim zaveznikom trdna jamstva, da ne bo mogel več ponavljati svojih nezvestih napadov in bo poddal trdno varnost, da ga bo moč okolnosti sama prisilila držati obveznosti, ki jih bo moral po mirovni pogodbi prevzeti. Ostanimo zato neupogljivi v trdni zavesti na našo zmagao. Vsemogočni bo blagoslovil naše zastave in jih bo iznova pokril z neumrljivo slavo. Podelil nam bo mir, ki bo primeren junaštvom mojih slavnih čet, mir, za katerega bodo bodoči rodovi blagoslovljali Vaš spomin, ki jim bo svet.

Mirovna razmotrivanja.

Mirovni predlog zmagovitih osrednjih držav je uvedel prav velikopotezno diplomatično akcijo med nevtralci, ki je namenjena zaježitvi krvne reke sedanje vojne. Ameriški predsednik Wilson je predlagal, naj obe bojujoči se zvezi označijo mirovne pogoje, da se tako čim prej konča za nevtralce, zlasti za Ameriko že nezno stanje, ki je ima za posledico vojna. Predsednik s tem pravzaprav niti ni nastopil kot posredovalec, vendar je švica toplo podprla njegov predlog. Sedaj je pričakovati, da se zavzemo za mir tudi ostale nevtralne države.

Znamenita pri tej diplomatični mirovni akciji je okolnost, da se ne smatra kot golo razmotrivanje oddaljenih mirovnih možnosti, temveč vsebuje že značaj ljudskopravnega važnega dejanja. V tem smislu se mora soditi tudi odgovor obeh osrednjih držav na Wilsonovo noto. V tem odgovoru se naglašja, da ameriški predsednik sicer ne nasvetuje pogoje, po katerem bi se dosegel mir, da pa smatrata osrednji državi kot zaželeno neposredno razmotrivanje z zastopniki sovražnih držav, ter

nasvetujeta, naj se čimprej sestanejo odposlanci bojujočih se držav v kakem nevtralnem kraju. Ta predlog kaže jasno, da v kolikor je odvisno od dobre volje osrednjih sil, pot do miru od početka vojne sem še nikoli ni bil tako gladek, kot je sedaj.

Ob nastopu novega ministra zunanjih zadev v naši monarhiji, grofa Czernina, je le-ta brzojavil nemškemu državnemu kanclerju ter poudaril v brzojavki, da sta se obe nerazrušljivo zvezani državi krepko ubranili mogočnih sovražnikov, ki so si bili zastavili cilj, da nas uničijo, ter si s to obrambo zagotovili život in bodočnost. S temi besedami je kratko, a jasno označen vojni cilj naših nasprotnikov in naš. Mi hočemo varnost življenja in bodočnosti, nasprotniki uničenja. To vse, ker se jim zdi Pruska in Nemčija le orodje nemškega militarizma, habsburška država pa sila, ki se je krepko uprla ruskim panslavističnim in veleitalijanskim političnim sanjarijam.

Prekmalu bi bilo, da bi izrekli končno sodbo o Wilsonovi mirovni akciji. Lahko je diplomatska igra, ki so jo povzročili notranji in zunanji nagibi, važni za ameriško politiko. Da bi pa koraku odbijali pomen, bi tudi ne bilo prav. Naj se misli o osebi in politiki Wilsonovi, kar hoče, tega se tajiti ne da, da more kot predsednik gospodarsko najmočnejše države sveta dosti vplivati na bodoči mir in da je torej njegov predlog, najsi iz tega ali onega nagiba, velevažno politično dejstvo. Naj sovražni ali tudi nekateri domači in nemški časniki še tako kritikujejo mirovno noto Wilsonovo, toliko je jasno in gotovo, da je govoril v imenu milijonov ljudi v Severni Ameriki, katerim se je nadaljevanje svetovne vojne pristudilo ali celo naraslo v škodo.

To ne velja samo za Ameriko, kjer vojni dobavitelji vendar nimajo večine, temveč tudi za nevtralce v Evropi. Nihče ne more dvomiti, da bi vsak nevtralec blagovoljno dan, ki bi prinesel mir mučenemu človeštvu in njegovi deželi. Seveda je Wilsonov predlog naposled nepopolna stran papirja, na katero se lahko napišejo mirovni pogoji, ki bi bili prav prikladni osrednjim silam, ali tudi taki, ki nikakor ne bi mogli obveljati. Nadajnemu razvilu te diplomatske akcije moramo torej zaupati, nikakor pa se ne smemo zanesti nanjo.

Povsem drugače, kot ameriške note in note drugih nevtralcev zveni papežev govor kardinalom na božični večer. Ne diplomat, temveč pastir, katerega je postavila božja Previdnost dušam vseh vernikov, priporoča narodom in državam, naj sklenejo mir. Tega jim ne priporoča s stališča kake diplomatske koristi, temveč z verskega, ki ima temelj v veri in ljubezni ter iz njih izhajajoče pravičnosti. Pax hominibus bonae voluntatis — mir naj pride, ako je tu dobra volja, je njegov nasvet. Papež poudarja, da je mir posledica pravičnosti. Mir in pravičnost se objemata, pravi psalmist; brez pravičnosti ni miru, le po pravičnosti se pride do njega.

To so odvažne besede, globlje in jedrateje kot diplomatske note.

Nemška nota Wilsonu

je došla 29. t. m. v Washington. Bolgarski vladi je vročil ameriški konzul Murph 28. t. m. noto predsednika Wilsona, Bolgarska vlada bo danes izročila noto, ki je identična z noto zaveznikov.

Druga Wilsonova nota.

Rotterdam, 29. decembra. »Manchester Guardian« poroča: Došla je druga Wilsonova nota, ki se smatra za dopolnilo prve. Stališče, ki ga je zavzel sporazum, ne bo izpremenila.

Druga Wilsonova nota

ni, kakor poroča »Berliner Ztg. am Mittag«, namenjena osrednjim velesilam; pač so pa Združene države poslale notoo sporazumu.

Škandinavske države podpirajo Wilsona.

Kodanj, 29. dec. Ritzanov urad poroča: Danska, norveška in švedska vlada se po pogajanjih svojim poslanstvom naročili, naj izroče vojskujočim se državam noto, s katero priporočajo Wilsonovo noto glede na pospešitev trajnega miru, ker bi, če bi tega ne storili, zanemarjali svoje dolžnosti nasproti lastnim narodom in vsemu človeštvu, ako bi ne izražali najtoplejših simpatij nasproti vsem stremljenjem, ki so sposobni, da končajo posledice vojne. Vse tri vlade upajo, da bo dovela Wilsonova iniciativa do uspeha, vredna vzvišenega mišljenja, ki je povzročilo noto.

Dunaj, 29. dec. Kraljevski švedski poslanik bar. Beck Fries in kraljevski dnst. poslovodja De Lerche sta danes izročila v zunanem ministrstvu enaki noti, ki sloveti: Z živahnim zanimanjem je zoznala kraljevska vlada predloge, ki jih je stavil predsednik ameriških Združenih držav z namenom, da olajša ukrepe, ki naj dovedejo do trajnega miru. Kakor tudi se izogiba kraljevska vlada vsakega vmešavanja, ki bi lahko upravičena čustva žalilo, bi le zanemarjala svojo dolžnost nasproti last-

nemu narodu proti skupnosti človeštva, če bi ne izrazila svojih najglobljih simpatij nasproti vsem stremiljenjem, ki nameravajo končati nadaljevanje kupičenja bolesi in izgub v moralnem in v materielnem oziru. Upa, da bo Wilsonova iniciativa dosegla uspeh, ki odgovarja visokemu mišljenju njegovih stremiljenj.

Škandinavske države izročile noto v Berlinu.

Berlin, 29. decembra. (Kor. ur.) Wolff poroča: Danski in norveški poslanik ter švedski poslovodja so vročili noto, ki je dobesedno enaka na Dunaju izročeni noti.

Nota sv. očeta Wilsonu.

Lugano, 29. dec. V Rimu je zboroval veliki ministrski svet. Sonnino je sprejel na to rumunskega poslanika in ameriškega veleposlanika. Po zasebnih poročilih bo v kratkem sv. oče poslal noto Wilsonu.

Sporazumu gre za to, da pridobi na času.

Amsterdam, 29. decembra. Iz Londona se javlja: Odgovor četverozvezi ne bo naravnost odklonilen, meril bo marveč na to, da pridobe čas. Nota se pa ne bo ozirala ne na noto Wilsona in ne na noto švice.

Rotterdam, 29. decembra. »Manchester Guardian« poroča: Sporazum je že poslal odgovor štirizvezi. Po obliki in po vsebini so mogoča še daljnja pogajanja.

Lugano, 29. decembra. »Corriere« poroča: Odgovor Italije Nemčiji in Avstriji, ki je dobesedno enaka, notih drugih velesil sporazuma, je italijansko ministrstvo že poslalo v nevtralne dežele.

Posveti v ruskem glavnem stanu.

Iz Kodanija: V ruskem glavnem stanu se vrše neprestano posveti, ki so važni, ker pritegujejo k njim vedno več oseb. V petek sta se pripeljala v glavni stan Sasnov in Stürmer, v soboto pride baje oboleli veliki knez Nikolaj, bodoče dni pa Korkovcev, Goremkyn, Trepov, Pokrovski in Protopopov. Car se neprestano posvetuje. Angleškega veleposlanika Buchanana je zaslial v enem tednu trikrat, francoskega in italijanskega pa dvakrat. Gre za mirovno vprašanje in za Wilsonov nastop.

Rusija pošilja poslance v inozemstvo.

»Frankf. Ztg.« poroča iz Petrograda: Duma je sklenila poslati več poslancev v nevtralno in v zvezno inozemstvo, da povzročijo o mnenju teh dežela glede na vprašanje miru.

Politične razprave v januarju.

Berlin, 29. dec. »Vorwärts« poroča, da bo gospodarski odsek sklican sredi januarja, kar vzbuja pozornost, ker je ta odsek določen, da se mu bodo naznanjale važne zunanje zadeve.

Berlin, 29. dec. Državni tajnik Zimmermann se je podal v veliki glavni stan.

Streznjenje ruskih nacionalistov.

Pišajo nam: Nekaj radovednežev se je obrnilo na znanega narodnjaka in glavnega urednika petrograjskega »Novega Vremena« — Menčikova z vprašanjem, če še verjame, da se uresniči takomenovana srbska Jugoslavija. Pripomniti je treba, da so ruski narodnjaki pod Menčikovim vodstvom začetkom svetovne vojne postavili na prvo mesto zahtevo, da se ustanovi srbska jugoslovanska država. Kako zelo so gospodje v Petrogradu tekom vojne izpremenili svoje mnenje, kaže odgovor Menčikova na gornje vprašanje. Tako-le piše svojim radovednim prijateljem:

Pod »Jugoslavijo« razumejo vpraševalci očividno stopitev Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno državo pod žezlom kralja Petra. Zelo nerad se lotim te stvari, ker sem v naprej prepričan, naj izrečem še tako dobrohotno mnenje, pri vse preveč nervoznih in občutljivih Jugoslovanih ne bom našel z njim uspeha. Fantastične dežele »Jugoslavije« ni in je nikoli ni bilo. Niti elementov koncentracijske sile ni nikjer opaziti. V 12. stoletjih se srbsko-hrvatsko-slovenski narod ni umel združiti. Pred vojno je bil v državnem verskem in kulturnem oziru razcepljen. Ali se moramo udajati globokoumnim razmotiranjem o Jugoslaviji sedaj, ko stoji sam obstoj južnega in zapadnega Slovanstva v znamenju grozečega vprašanja?

Ne Hrvati ne Slovenci niso zadovoljni s tem, da bi se združili, ako bi se imela skupna država imenovati srbska. Oba naroda sta ponosna na svoje posebno ime. Pri tem so šteli Slovenci pred vojno vsega vkup poldrugi milijon. To bi bilo komaj za pošteno mesto dovolj (?). A vendar bi smatrali vsako spojitve s Hrvati in Srbi za uničenje njihove narodne posebnosti in za smrtno obsodbo njihove zgodovine. Za svojo osebo vidim samo v Rusiji edino Slovanstvo bodočnosti, ne glede na to, ali se Rusiji priključijo sorodniki na zapadu ali ne.

Tako Menčikov. To pismo je nekaka politična veroizpoved in nam pove več nego cela knjiga. Prav in koristno je za nas, da to veroizpoved poznamo.

Olenziva na vzhodni sedmograški črti.

Napadalna črta zaveznika se je vsled posega v boj armade Gerock razširila za okoli 70 km. Ta k vojni skupini generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa spadajoča armada uspešno prodira med jugovzhodnim kotom Sedmograške in med rečico Uza. Takoj prvi dan napada so te čete vzele več zaporednih sovražnih postojank in povsod prenesle napad na moldavska tla. Ta krepak sunek bo pospešil prodiranje levega krila Falkenhaynove armade.

To krilo je v četrtek prekorajilo reko Rimnicul med Talbuzea in Rimnicul—Sarat in prodira proti višinam južno od Rimne. Središče Falkenhaynove armade stoji severno in severovzhodno od mesta Rimnicul—Sarat. Desno krilo je pridobilo na prostoru proti cesti, ki pelje iz omenjenega kraja v Sutesci; več ruskih divizij, ki so se v jezerskem ozemlju te ceste utrile, je bilo potisnjenih nazaj proti severu.

Donavska armada se bori še v črti Dedulesci (ob spodnjem teku reke Buzeu) — Vizirul (severno od dolnjega teka reke Calmauiul).

V Dobrudži so si Bolgari v boju za Macin priborili nove uspehe. Levo rusko krilo pri Rahelu (zahodno od Isaccee) je bilo vrženo, bolgarske čete prodirajo po cesti proti Luncaviti.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. dec. Uradno:

Armada generala pl. Falkenhayna je potiskala severovzhodno in severno Rimnicula-Sarata sovražnika od postojanke do postojanke nazaj. Na višinah severozahodno imenovanega mesta so avstrijske in bavorske čete generala Krafita pl. Delmensingena iznova vrgle sovražnika. Bojna skupina podmaršala Ljudevita Holdingerja, ki pripada tem četam, se nahaja pri Dedulesci v boju. Tudi južno krilo bojne črte, ki ji zapoveduje generalni polkovnik nadvojvoda Jožef, se je pridružilo napadu. Avstrijske in nemške sile so iztrgale sovražniku v zgornji Zabali-Naruji in v Putna dolini vrsto močnih utrdb, pri Hariji severozahodno Sos Mezš so pa z naskokom vzele sovražne črte. Sovražnik nam je prepustil v včerajšnjih bojih na Vlaškem in v gorovju Focsani 3000 ujetih mož, 6 topov in nad 20 strojnih pušk. Skupina avstrijskih letal je metala 27. t. m. bombe na po sovražnih četah močno rabljeni kolodvor Onesci. Več poslopij je gorelo.

Nomeštnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. dec. Veliki glavni stan:

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega. Nič posebnega.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa. Južno krilo vojne skupine, ki mu poveljuje general pehote pl. Gerok, se je odgovarjač premikanjem na velikem Vlaškem pomaknilo v gorah proti vzhodu. Nemške in avstrijske čete so v težavnem goratem ozemlju erdeljske vzhodne bojne črte vzele z naskokom več zapovrstnih postojank. Ujetih je bilo ob tej priliki 1400 Rusov in Rumunov in zaplenjenih 18 strojnih pušk in 3 topovi.

Bojna skupina maršala pl. Mackensena.

Na levem krilu IX. armade so zlomile bavorske in avstrijske čete pod vodstvom generalnega poročnika Krafita pl. Delmensingena v gorah močan odpor zveznih sovražnikov in dosegle Dumitrestii, 20 km severozahodno Rimnicula-Sarata. Desno krilo armade je prodrlo med odsekom Rimnicul in ob Puzualu proti severovzhodu; vzelo je več žilavo branjenih vasi; Rumunom, ki so se umikali, ni pripustilo nič časa, da bi se bili ustalili v pripravljeni postojanki odseka pri jezerih.

V teh bojih se je posebno odlikoval zahodno pruski pešpolk št. 148. Ujeli smo od 28. decembra nad 1400 Rusov, zaplenili pa 3 topove, 3 strojne puške.

V Dobrudži je bil vzet Rachel.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. decembra. Uradno:

Na vzhodni bojni črti nič posebnega. Mackensenova vojna skupina napreduje dalje.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 29. dec. Uradno:

V severozahodnem kotu Dobrudže se nadaljuje ofenziva po načrtu. Zasedli smo vas Rachel.

Rusko uradno poročilo.

27. decembra. Zahodno bojišče. V zahodnih gozdnih Karpatih so naši oddelki na meji Moldave severno reke Uz ušli sovražno predstražo in zaplenili eno

strojno puško. V isti pokrajini se je posrečilo našim strelcem, da so v varstvu megle vzeli dva 15 cm moznarja, ki jih je bil sovražnik med bojem 25. decembra popustil.

Rumunsko bojišče. Tekom dne je sovražnik skoraj na celi bojni črti napadal naše postojanke. Ob zgornjem teku reke Rimin se je posrečilo sovražniku, da je severno Magure potisnil nazaj naše konjeniške oddelke in rumunske pehotne oddelke. Na cesti v Rimnicul so bili naši oddelki, daš so odbili celo vrsto napadov, le prisiljeni, da so morali popustiti prvo vrsto strelskih jarkov, ki so bili z ognjem topov uničeni. Sovražne napade v drugih odsekih smo odbili z velikimi izgubami za sovražnika. S protinapadom smo vzeli pri vasi Balcasele več strojnih pušk. Boj se na celi bojni črti nadaljuje. V Dobrudži boji malih oddelkov.

Zmaga v Dobrudži.

Kodanj, 29. dec. O zmagi v Dobrudži se po ruskih virih poroča: Sovražniku se je posrečilo, da je nastopil s težkimi topovi proti ne posebno močnim postojankam Rusov in Srbov; z ognjenim viharjem je prisilil Ruse, da so morali bežati. V močvirnem ozemlju so žrtve na ljudeh zelo velike. Srbska brigada je popolnoma uničena. Bavorske in pruske čete so na Vlaškem pregnale Ruse in Rumune s kolodvora in preprečile, da niso mogli razstreliti mostu čez reko pri Gradiscei, kateri kraj je zasedel sovražnik. Pri mostišču Macin se je posrečilo sovražniku, da se je približal na vzhodu in na jugovzhodu.

Čez Donavo na Rusko.

Curih, 29. decembra. Tukajšnji časopisi namigujejo na važnost novega prehoda čez Donavo pri Isacei in Tulcei, ki bi vodil naravnost na južno Rusko; posledica takega prehoda bi bile za rusko-rumunsko armado pri Renih in Galcu nepregledne.

Ruska posest v Bukovini v nevarnosti. Curih, 29. decembra. »Stampa« priobčuje poročilo, v katerem je izražena resna skrb glede ruske posesti v Bukovini. List pravi, da je položaj v Bukovini tesno zvezan s položajem v Rumuniji, in ako bodo nasprotniki v Rumuniji še dalje prodirali, se treba pripraviti na to, da se bodo morali Rusi umakniti tudi v Bukovini. Besarabska ravan je že v nevarnosti pred Hindenburgom. Kar se tiče rumunske armade je komaj še zadosti močna. Celokupne rumunske bojne sile cenil italijanski list komaj še na 100.000 mož.

60.000 ton rumunskega streliva potopljenega.

Kodanj, 29. decembra. Rusi poročajo, da so nemški podmorski čolni na Ledem morju potopili 60.000 ton topniškega streliva namenjenega Rumuniji.

Narodno ministrstvo v Rumuniji.

Pariz. »Agence Havas« javlja: Rumunsko ministrstvo so izpremenili in izpopolnili z opozicionalci. Bratianu ostane ministrski predsednik in zunanji minister, Take Jonescu postane minister brez portfelja. Ministri postanejo tudi princ Cantacucene, Grecianu in Istrati.

Plen v Rumuniji.

Dunaj. Natančno še zdaj ni mogoče poročati o množini po naših četah v Dobrudži in na Vlaškem zaplenjenih žitnih zalog. Upa se, da bo bodoča žetev v Rumuniji prav dobra. Delavcev ne bo manjkalo, ker zaposlujejo na polju rumunske vojne ujetnike. Petroleja in bencina so tudi zaplenili velike množine. Približno 3000 železniških voz naloženih s tem blagom so zaplenili samo v Konštanci, a nekaj petrolejskih skladišč še zdaj gori. Sovražnik je, ko se je umikal, bolj poškodoval vrelce kot čistilnice, a v dveh mesecih bodo vse že tako popravili, da se bo obratoval v popolnem obsegu. Nizozemski kapital je bil najbolj prizadet pri uničevalnih delih, ki so jih vodili Angleži. Škode je približno 250 milijonov mark.

Rumunska kraljica Marija

je že s svojimi otroci prišla v Petrograd. Stanuje v Carskem selu.

Ruska armada ne more nositi celega bremena vojske sama.

Gent, 29. dec. Ruski veleposlanik Izvolski je izjavil francoskemu ministrskemu predsedniku, da radi težavnega položaja na Vlaškem zelo želi, naj bi zvezne armade zdaj tudi nastopile. Ruska armada ne more sama nositi celega bremena, ker rumunska armada kot taka več ne obstoji. Rusija je nastopila tudi pri ostalih zveznih vladah.

Ruski vojak posebnosti vrste.

»Kölnische Ztg.« poroča: V septembru 1916 so v Saratovu novačili mladeniče v strosti 17 do 18 let. V Nižnem Novgorodu so uvrstili Čehe in Alzačano-Lorenčane v rusko vojsko. Alzačani-Lorenčani nosijo ruske uniforme s francosko trobojnico.

Ruska дума.

Amsterdam, 29. decembra. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda, da gre дума v soboto na božične počit-

nice. Politični položaj se doslej ni izpremenil. Neprestano se govori o izpremembah v kabinetu. Ministri neprestano potujejo v glavni stan in nazaj.

Interpelacija glede nadškofa Sceptičkega v ruski dumi.

Kakor poroča posebni dopisnik »Glosa Naroda« iz Kodanija, je stavila levica v dumi ostro interpelacijo glede postopanja z nadškofom Sceptičkim. Kakor je izvedel imenovani list, bo imela ta interpelacija uspeh in se bo z grofom Sceptičkim bolj človeško ravnalo.

Rusko umikanje iz Dobrudže.

Sredi novembra se je bojno težišče ustanovilo v severni Dobrudži. Poročila, ki so takrat prihajala od tam, niso dajala jasnega pregleda o razmerah, ki so nastale s prodiranjem dobruške armade, sestavljene iz Nemcev, Bolgarov in Turkov v okolici Hirseva. Dne 9. novembra je javilo nemško vojno vodstvo, da so se oddelki Mackensenove armade, potisnjeni v Dobrudže, po povelju izognili boju s sovražno pehoto in tri dni kasneje so poročali Rumuni in Rusi, da so njihove čete dosegle črto Hirsova do Caransufa ob Črnem morju. Od onega dne dalje so se razvijali tam gotovo le boji v postojankah, ki so se razširili šele sredi decembra zopet v premične boje, ko so se Bolgari potisnili dalje na levem donavskem bregu. Zakaž 19. decembra javi nemški generalni štab, da je sovražnik nadaljeval umikanje in da je naša armada prodirala dalje proti dolnji Donavi. Razvrstila se je s tem po skrajno grbavem, 250 m visokem, strmo prepadnem ozemlju. V malo dneh je bilo to ozemlje zavarovano med vednimi boji z zadnjimi stražami ruske vojske in dosežena reka Donava.

Nad Tulceo, katero so zasedli 22. decembra, se počenja donavska delta, 2600 štirjaskih km razsežno divje močvirje, pragozd bičja in trsja, neobljudeno, težko prehodno in nezdavno. Od donavskih rokavov je tam najvažnejši rokav Sulina, ki je po dovršenju uravnavnih del l. 1902, imel do tam, kjer se združi z rokavom Tulcea, skoro ravno strugo, dolgo 63 km in bil zadosti velik za največje ladje.

Izvoz preko morja je bil znaten, globočine po reki navzgor pa so bile po stanju vode različne, a 5½ m so znašale vselej.

Ob izlivu na desni stoji mesto Sulina, ki ima 5000 stanovalec. Pristan je 5 km dolgi rokav. 70 km nad Sulino stoji mesto Tulcea, vladni sedež dobruški. Tam stanuje tudi plovitveni nadzornik donavske komisije. Še 74 km višje stoji mesto Galac, ki ima 64.000 stanovnikov, vojni in trgovski pristan. Dvakrat na teden so pristajale tam tudi naše ladje sredozemske proge.

Najvažnejše pristanišče spodnje Donave pa je Braila z 58.000 prebivalci. Voda je tam še vedno nad 5 m globoka.

Rokav Kilija tvori svoj delta z mnogimi nestalnimi peščenimi jeziki. En izliv na ruskem ozemlju so poglobili skoro na 4 m, tako da more Ruska poslati majhne ladje in torpedovke po Donavi navzgor. Sploh je donavsko brodogeja važna po rokavih donavskega izliva.

Led je na spodnji Donavi zelo nestalen. Reka zamrzne dostikrat nenadoma in koncem decembra se navadno jenja plovstvo.

Dobrudža je doživela že važen kos zgodovine. V prvi rusko-turški vojni so zmagali Rusi pri Tulcei in Babadagu, dve leti kasneje so dobili prav tam po hrbtu.

Pred novimi boji na Krasu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 29. dec. Uradno:

Na Krasu so Italijani včeraj močnejše streljali s topovi kot prejšnje dni. V Vipavski dolini je neki naš letalec sestrelil sovražno letalo.

Nomeštnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

28. dec. Boljše vreme je na celi bojni črti pospešilo delovanje s topovi na Krasu v odseku južno od gore Fajti. V zadnji noči je neki naš oddelek s presenetljivim napadom zasedel neko 200 metrov visoko višino pred našo bojno črto.

Nemški napad pri Verdunu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. dec. Veliki glavni stan:

Na zahodnem bregu Moze so izvajali sunke v francoske postojanke na zahodnem bregu Moze na višini 304 in na južnih slemenih Mrtvega moza deli pešpolkov št. 13 in 156 ter fizilirskega polka št. 37, ki so vsi slavnoznanji še od Somme. Temeljita priprava z ognjem topov in preizkušeni metalci min, ki jih pehota vsled njih učinka ne more več pogrešati, so delali pot napadalnim četam med 2. in 3. črtami sovražnih postojank, iz katerih so

privedli 222 ujetnikov, med njimi 4 častnike in 7 strojnih pušk. Vzetih jarkih smo odbili več tudi ponoči ponovljenih francoskih protinapadov.

Pri gozdih Cheppy- in Malencourt so si poiskali vrli Würtemberžani in Badenčani iz sovražnih postojank več ujetnikov. Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 29. decembra. Uradno se poroča:

Močan ogenj severno Somme. Napade Francozov na bojno črto in na krilo naših novih postojank na »Mrtvem možu« smo odbili.

Na morju.

Nad 3½ milijona ton potopljenih. Dunaj, 29. dec. (K. u.) Meseca novembra so vojna sredstva osrednjih velesil uničila 138 sovražnih trgovskih vozil s 314.500 tonami; 244.500 ton med njimi je angleških. Potopljenih je bilo tudi 53 nevtrálnih trgovskih ladij s 94.000 tonami, ki so vozile prepovedano blago. Mesečni plen torej znaša skupno 408.500 ton, odkare se je pričela vojska, sta osrednji velesili uničili 3.636.500 ton trgovske mornarice sporazuma; 2.794.500 ton med njimi je angleških.

Velik plen nemškega podmorskega čolna.

Berlin, 29. decembra. Neki naš podmorski čoln je nedavno v Severnem ledenem morju, vzhodno od Severnega rta, zasacil parnik »Suhan« ruskega prostovoljnega brodograja. Parnik je bil naložen z vojnim blagom ter je plul iz Amerike v Arhangelsk. Podmorski čoln je parnik ustavil, vzel ruske ladijske častnike kot ujetnike na krov, nato pa vodstvo parnika izročil nekaterim svojim podčastnikom, ki so spravili ladjó v spremstvu podmorskega čolna v neko nemško luko. Tu se je izkazalo, da je bila ladjá last paroplovne družbe Mamburg—Amerika — »Spezia«, katero so bili Rusi začelkom vojne zaplenili v Vladivostoku. Mnogo milijonov vredni ladijski tovor je bil naslednji: 100.000 7,5 cm šrapnelov, 75.000 7,5 cm rastrelilnih granat, 150.000 3,7 cm patron, 250.000 užigalnikov za granate, 100.000 časovnih užigalnikov, 125.000 užigalnih vijakov, 150.000 kg dragocene razstrelilne snovi »trinitrotoluol«, 175.000 kg cevnega smodnika, 40.000 kg črnega smodnika, 127.000 30 cm izstrelkov, 150 cilindrov kisline, 1.230.000 kg svinca, 7 tovornih avtomobilov, 200 bal usnja za podplate, 500 koles bodoče žice in 6000 komadov železniških tračnic.

Sporazum in Grška.

Rotterdam. »Novo Vreme« poroča: Sporazum namerava prekiniti diplomatske zveze s kraljem Konstantinom in odpošlicati poslanike iz Aten.

Grška vlada zahteva odpravo blokade.

Lugano, 29. decembra. (Kor. urad.) »Corriere della sera« poroča: Grška vlada je naročila svojim zastopnikom v Parizu, Rimu, Petrogradu in v Londonu, naj nastopijo za odpravo blokade.

Razna poročila.

Weisskirchner odstopi?

Kakor izve »Narodni Politika«, računa jo z možnostjo odstopa dunajskega župana dr. Weisskirchnerja.

Kandidati za predsedniško mesto zbornice.

V slučaju, da pripade predsedniško mesto državne zbornice zopet nemškemu Nationalverbandu, bi prišli, kakor poroča »Information«, za predsedniške kandidate v pošte sledenci poslanci: dr. Stölzel, dr. Damm, dr. Steinwender.

Odposlanstvo Bosne in Hercegovine pri kronanju.

Budimpešta, 29. dec. Kot zastopniki Bosne in Hercegovine pri kronanju so semkaj dospeli: škof dr. Ivan Šarič, metropolit Evgen Letica, reis-ül-ulema eff. Čaušević, frančiškanski provincial Andrić, bivši župan Kulović kakor tudi poslanca dr. Jožo Sunarič in Risto Hadži-Damjanović.

Hrvatski umetniki pri kronanju.

Kronanja se udeležijo sledeči hrvaški umetniki: profesor Bela pl. Csikos-Sessia, profesor K. Crnić in kipar profesor Rudolf Valdec.

Eksplodija v Draždanih.

Draždani, 28. decembra. (Kor. urad.) Pri prebranju municije v artiljerijski zalogi je danes dopoldne vsled eksplozije nastal požar, ki se je razširil tudi na sosednja poslopja. Doslej je mrtev en delavec.

Podpišite V. vojno posojilo.

Srečno novo leto!

Ljubljanska duhovščina se je poklonila danes svojemu knezoškofu ter mu po mil. stolnem proštu Jan. Sajevidu izrazila svoja iskrena voščila za novo leto. Presvetli je v svojem odgovoru povdarjal, v kako hudih časih da živimo; vendar pa nas tolaži zavest, da smo duhovni in naš narod tudi v teh usodnih dneh z vsemi močmi izpolnjevali svojo dolžnost. Poleg dušnega pastirstva pomagajo naši duhovniki hvalevredno tudi v materialnem oziru ljudstvu, da lažje prenaša dneve poskušnje, zato imamo trdno upanje, da tudi po vojski ostane trdna zveza med duhovniki in ljudstvom. Pogled v novo leto nam še kali nedokončana vojska, a veseli nas, da je uprav za papežem naš mladi vladar spregovoril težko pričakovano besedo o miru, o kateri upamo, da se nam v novem letu uresniči. Sicer pa v duhu Gorodovem nosimo težo hudih dni, bodimo v duševnem in gmotnem oziru drug drugemu v pomoč, izravnavajmo vsa medsebojna nesporazumjenja in prosimo Boga, da nam podeli moč stanovitim vsrajati do konca. V tem smislu Presvetli želi vsej duhovščini in vsem svojim vernikom od Boga blagoslovljeno, srečno novo leto.

Dnevne novice.

Ob novem letu. Po častitljivi stari navadi se ob spremenu leta spominjamo naših zvestih sotrudnikov, naročnikov in čitateljev ter jim želimo srečno in veselo novo leto! Trdno se zanašamo, da nam ostanejo zvesti tudi v novem letu. Pomnimo, da bo šlo v znamenitem 1917. letu za velevažne prenosne naše slavne domovine, za prenosne, ki bodo največjega pomena tudi za naš narod. Tu treba, da smo vsi na krovu, da vsi gijbimo roke, vsi vneto pomagamo pri delu za srečnejšo, lepšo bodočnost našega naroda, v novi Avstriji, katero s tako sijajno hrabrostjo in požrtvovalnostjo pomagajo ustvarjati naši junaški sinovi na svetovnih bojiščih. S svojo srčno krvjo jo ustvarjajo in s tem zagotavljajo tudi svojemu, našemu slovenskemu narodu novo, lepše življenje. Upamo, da so glavno delo že izvršili, da je največji trud že za njimi, da se bliža zanje tako zaželjena ura odpočitka. Naj jim ta ura čim prej bije, naj jim jo ožarja slava zmage, naj vsak izmed njih najde doma topel in prijazen kotiček, zvesta in ljubeča srca ter mehke, dobrotne roke, ki jim bodo lepšale bodoče mirne dneve in jim obilo vračale njihove sedanje nadčloveške žrtve. To je naše novoletno voščilo našim vojakom. Pa še nekdaj nam je danes posebno pri srcu, da mu izrazimo svoja najiskrenejša voščila. To so naši beganci. Srca kvišku, dragi pregnanci! Z letom 1917. bo, trdno upamo, konec vašega pregnanstva, bliža se dan vaše vrnitve na drago domačo zemljo. Marsikdo bo sicer našel dom porušen, a nešteto rok se bo zgnilo, pomoč bo prišla od zgoraj in od spodaj in veselo bodo rastle iz tal novi domovi na stari sveti domači grudi. 1917. leto vam bo blagoslovljeno, dragi primorski rojak! Vsi skupaj se tesno sklenimo k novemu delu, k novemu življenju, k novi bodočnosti, katero nam tako upapolno obeta leto 1917. Bog nad nami in z nami!

Cenj. naročnik te tem potem opetovano opozarjamo, da so pri našem listu z novim letom odpravljene vse znižane cene. Vsak poštni naročnik mora brez izjeme plačati polno naročnino 26 K za vsakdanjo ali 7 K za samo sobotno izdajo. Vsako manjše plačilo bomo sprejeli za dotični čas, ki odgovarja polni naročnini, četudi bi se pri pošiljavi drugače naročalo. Le na ta način nam bo omogočeno ostati pri sedanjih naročnini.

P. n. naročnikom na Ogrskem, Hrvaškem, v Slavoniji, Bosni in Hercegovini sporočamo, da se bodo avstrijski časopisi tudi po novem letu lahko neovirano pošiljali naročnikom na ravnost iz upravištva, kakor je bilo doslej. Danes smo prejeli tozadevno uradno obvestilo. Vse ostane torej pri starem. Cenj. naročniki in prijatelji naši naj obvesto o tem tudi naročnike »Domoljuba«, »Bogoljuba« in sploh vseh naših časopisov.

Nova dežela na obzorju. Pod tem naslovom piše »Information« med drugim: Le duh strogo monarhične, državo ohranjujoče politike je bil in je še, ki edini more dovesti do okrepitve in povzdige države in monarhije, ki edini more dati Avstriji in monarhiji tisto veličino, katere jo povzdiguje v cenjenega, mnogoželenega zaveznika. Pot k temu ponosnemu cilju vodi preko zedinjenja in nerazdružljivosti vseh naših narodnosti, ki imajo enake dolžnosti, katerim se morajo pa priznati tudi enake pravice. Ta politični sistem, katerega smernice je po v Bogu počivajočem stricu podedoval cesarski nečak, se je že sijajno obnesel, njegova je tudi bodočnost. Z naš biviš zunanji minister, grof Leopold Berchtold, ki stoji sedaj ob strani cesarju Karlu kot najvišji dvorni mojster in najzvestejši svetovalec, je svo-

jo visoko službo pojmoval in izvrševal v tem duhu. S svojim bistrim pogledom za pravi interes države je vodil modro, smotno zaveznisko politiko posebno nasproti Bolgariji in Turčiji ter usvaril tiste temelje, na katerih danes počiva mogočna zgrádba četverozveze, ki more kljubovati vsem navalom premogočne entente v svetovni vojski. Politični program pokojnega nadvojvode Franca Ferdinanda je prišel do visoke časti, je danes višje cenjen nego kdaj prej in sonositelji in opore tega programa delajo danes pot novemu režimu.

Princ Hohenzolne ne bo, kakor se poroča z Dunaja, imenovan le za prvega najvišjega dvornega mojstra, marveč tudi za načelnika cesarjeve kabinetne pisarne. Zahvala za vojaške božične darove. Gospa grofica Attems je prejela od nekega armadnega poveljstva na jugozapadni fronti naslednje pismo: Vojna pošta..., dne 26. decembra 1916. Blagovolište sprejeti, visokorodna grofica, najtoplejše zahvalo... armadnega poveljstva za božično akcijo pod Vašim vodstvom, ki je omogočila, da so dobili sinovi Kranjske tako obile božične darove. Vojaki, ki morajo namesto božičnega veselja v krogu svojih družin prestajati tako strašno trd boj proti snegu, ledu in vsem drugim številnim krutostim visokega gorovja, obečajo Vašemu Visokorodju in Vašim pridnim velikim in malim sotrudnikom, da bodo vztrajali v tem boju proti naravnim silam in lokavemu sovražniku. Sprejmite, visokorodna grofica, to obljubo kot znamenje globokoobčutene zahvale za dokaze prijaznega spominjanja v domovini in jo blagovolište sporočiti svojim pridnim sotrudnikom.

Ne beseda strasti — beseda pameti! »Rundschau« je prinesel te dni članek, v katerem mirno in stvarno črta paralelo med interesom države in onim ljudstva. To poslednje pa je — prevedeno na avstrijski — interes narodov. Članek naglašja, da je prvi predpogoj za konsolidiranje naše monarhije, za kulturni in socijalni napredek nje prebivalstva tesno in prijateljsko sodelovanje »vseh plemen in vseh delov države!« Nato citira »Rundschau« sledeče iz izvajanj solnograškega namestnika deželnega glavarja dr. Stölzla v listu »Oester. Volkszeitung«: »Mi (Nemci) nečemo biti gospodarji v državi, nečemo gospodarovati nad drugimi narodi v neplodni prevzetnosti, hočemo pa močnega cesarstva Avstrijskega!«

Odlikovanja. Dunaj, 30. decembra. (K. u.) »Wiener Zeitung« poroča: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo cesar je z najvišjim odlokom 22. t. m. najmlajšneje podelil: pristojbine prosto: red železne kroge II. vrste: deželnemu glavarju na Kranjskem dr. Ivanu Šusteršič. Viteški križec Franc Jožefovega reda magistratnemu svetniku v Ljubljani Janku vitezu Bleiweis pl. Trsteniški, magistratnemu svetovalecu v Ljubljani Evgenu Lah; vojni križec za civilne zasluge I. vrste deželnemu glavarju na Štajerskem Edmundu grofu Attems, tajnemu svetniku; vojni križec za civilne zasluge II. vrste županu deželnega stolnega mesta Ljubljane, odvetniku dr. Ivanu Tavčar, ljubljanskemu podžupanu odvetniku dr. Karlu Triller, ravnatelju deželnih uradov v Ljubljani Matiju Zamida. Naslov cesarski svetnik pristojbine prosto občinskemu predstojniku v Kranju Ferdinandu Pollak. Dalje objavlja današnja »Wiener Zeitung« podelitve vojnih križcev za civilne zasluge III. in IV. vrste, kakor tudi zlatih in srebrnih zaslužnih križcev veliki vrsti deželnih in občinskih funkcionarjev.

Ljudska posojilnica je darovala kakor v preteklem letu tudi letos 500 K Kranjskemu odboru za vojne sirote.

Naši podčastniki. V listu »Der Militär-anwärter«, ki izhaja na Dunaju, citamo naslednjo razveseljivo notico: »Vsako prvo soboto ima tov. Ribič v Raimundhofu, poleg Raimundovega gledališča, svoj vplačevalni večer. Zadnjič so se zbrali tu vojaški pričakovalci in podčastniki slovenskega materinega jezika in sklenili, da v svrhu pospešenja zvez z domačijo in tamšnjimi tovariši, kakor tudi v svrhu, da vsi vojaški pričakovalci slovenskega jezika pristopijo državnemu stanovskemu društvu, ustanove klub slovenskih govorečih vojaških pričakovalcev s sedežem v Raimundovem dvorcu. Dopise v nemškem in slovenskem jeziku je pošiljati tovarišu Leopoldu Ribič, c. kr. brzojavni delovodja, Dunaj, XV., Mariahilfsgürtel. Zanimivo je, da so bili na prvem klubovem večeru slovenskih v. pr. kot gostje navzoči praporna kovača (podčast.) Karst in Hees ter podčast. Hermann, vsi pri avtomobilni četi, torej podčastniki nemške armade. Nemski tovariši so prosili celo za slovenske razglednice, katere so poslali svojim družinam v spomin na veselo slovensko družbo ob sinji Donavi. Žal, da ta večer ni prišla do veljave domača pesem. Pa prihodnosti, t. j. 6. januarja!«

Porotna sodišča. Poslovanje porotnih sodišč je v zmislu cesarske naredbe odgojeno do konca leta 1917. Vendar je vlada pooblaščenca, da to odredbo suspendira, kakor hitro bodo dopuščale razmere.

Smrt za domovino. Kruta smrt je ugrabila mlado življenje, ki je obetalo toliko dobrega in lepega. Dšla je žalostna vest, da je 22. decembra na tirolski fronti umrl junaške smrti, zadet 21. decembra od sovražne krogle v glavo, rez. poročnik Mirko Benedik. V cvetni dobi 20 let je omahnil v prezgodnji grob. S svojim mirnim, a odkritim in kremenitim značajem je bil priljubljen vsakomur. Bodi mu ohranjen blag in trajen spomin. — Padel je v cvetni in nadebudni dobi svojega življenja na soški fronti pri Gorici Ernest Bregant, zadet od šrapnela v trebuh. Bil je sin vpokojenega nadučitelja Jurija Breganta v Pobrežju pri Mariboru in brat nadučitelja Breganta na Koblju, učitelja Breganta v Lehnu in učiteljice ge. Petrič v Konjicah. Bodi mu ohranjen drag spomin!

Odlikovanje. Z veliko diplomom vojnega botrinstva je bil odlikovan gospod Vinko Černe, c. kr. poštar v Gorjah.

Duhovniška vest. Veleč. g. Juriju Trunku, župniku na Peravi, je podeljena župnija Borovlje.

Dalmatinske veleizdajalske sodne obravnave. Z Dunaja se poroča: Od mnogostevilnih veleizdajalskih sodnih obravnave, ki so se vršile pred senatom tržaškega sodišča v Gradcu, čakata še samo dve na končno rešitev, in sicer zadevi poslanca dr. Mate Drinkoviča in poslanca in delegata iz Dalmacije dr. Ante Tresića-Pavičića. Dr. Drinković je v preiskovalnem zaporu v Voloskem. — Vrhovno sodišče je te dni potrdilo obsodbo graškega sodišča proti nekdanjemu uredniku splitske »Slobode« Niko Bartuliću. Obsojen je na pet let težke ječe zaradi veleizdaje.

Osebnosti s pošte. Poštni adjunkt Rudolf Juretič je imenovan za poštarja v Vižinjanu. — Promesčeni so: nadoficial Gvidon Pattay iz Pazina v Trstu; poštni oficial Just Peschle iz Pazina v Ljubljano, Orest Rovis iz Pazina v Novo mesto, Miroslav Brumat in Karel Mikschiczek iz Gorice v Pazin; poštni asistent Ljudevit Vodopivec iz Trsta v Pazin; nadalje poštni adjunkt Vekoslav Čech iz Pazina v Trstu; poštni oficijant Ivan Sfiligij iz Trsta v Pazin ter poštna oficijantka Albina Hiti iz Idrije v Litijo. — Poštna oficijantka Marica Žitko je izstopila iz poštne službe.

Umrla je poštarica Avgusta Rožanec. Pokopališče na praznike. V nedeljo 24. t. m. se je po stari celovski navadi do 2000 ljudi podalo na mestno pokopališče v Trnjavi, kjer so zasajali na grobove okrašena božična drevesca.

Pri železniški nesreči v Prestrahku dne 27. t. m. se je poškodovano na glavi in obeh nogah 41 let stari zavirač Dominik Kaucer, rodod iz Fogliana na Goriškem. Smrtno so se ponesrečili trije železničarji. Nesreča je nastala na ta način, da so se odpeli žel. vozovi ter trčili skupaj.

Zaznamek okrajšav korespondenčne pisma, priredil c. kr. profesor Franc Novak, je kljub velikanskim težkočam, katere so povzročili dnevi draginje in pomanjkanja, dotiskan. Cena za vsak izvod broširan v platno znaša K 3. Delo obsega na 106 straneh veliko izbiro najbolj običajnih okrajšav in stenočrtnih samoznakov urejenih v alfabetičnem redu in bo teoretično in praktično kar najbolj služila vsem, ki se bavijo s slovenskim tesnopisom. Knjižica je izšla v primerni žepni obliki v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani. O veliki potrebi in pomenu te knjižice bomo obširneje spregovorili v posebni oceni.

Listnica upravnistva. Gosp. J. Logar, 97. pešpolk, Reg. Stab.: Sporočamo Vam, da smo Vam odgovorili na vsako Vaše pismo; zadnji odgovor smo Vam poslali celo v treh ločenih izvodih, vsakega pod posebnim ovitkom. Ene denarne pošiljave z dne 1. novembra v znesku 6 K nismo prejeli. — Mnogim naročnikom. Poštne pošiljave nam dohajajo sedaj z zelo veliko zamudo, zato naj nihče ne pričakuje časopisa z obratno pošto. Zaračuna se pri nas naročnina šele z dnem, ko začnemo pošiljati časopis. Nihče zaradi tega ne bo na škodi.

Pr. morske novice.

Županstvo obč. Renče sedaj v Ljubljani se zahvaljuje vsem onim blagim osebam, ki v teh težkih časih izkazujejo našim občanarjem usluge in delijo dobrote širom domovine, najtoplejše želeč vsem srečo in blagostanje v novem letu 1917. Obenem želi vsem po raznih deželah razkropljenim občanarjem srečnejših dni in skorajšnje vrnitve domov v prihodnjem letu. — Župan Stepančič.

Smrtna kosa. Umrl je v Opatiji predsednik tržaškega deželnega sodišča g. Josip Milovčič. — V Pulju je umrl lastnik kavarne »Eden« Franc Scala. — Umrl je v Trstu vojak obrežnobrambena oddelka Peter Marincich. — V Lošinju je umrl dvorni svetnik Kristof Busich, star 61 let. Bil je dolgo vrsto let ravnatelj tržaškega policijskega ravnateljstva. — Umrl je dne 29. t. m. v ljubljanski dež. bolnišnici Feliks Giachelia, rodod iz Pulja, sin zasebnice

Adele, stanujoč v Selenburgovi ulici 7, v starosti 12 let.

V Kromerizu na Moravskem je umrla dne 22. t. m. v goriški deželni bolnici Katarina Rojec, sestra g. dekana tolminskega in deželnega poslanca. Pokojnica je bila rojena v Sovodnjah ter je doživela 46 let; gospodinjila je veliko let pri g. bratu. Pred leti je obolela ter iskala zdravja na raznih krajih. Lanskega leta se je v Silvestrovi noči peljala z drugimi goriškimi bolniki skozi Dunaj v Kromeriz — v vlaklu jo je obiskal brat dekan. V Kromerizu se je razveselila parkrat obiska bratovega ter prešla po njem v septembru sv. zakramente, ko je prevzvišeni knez in nadškof goriški obiskal v novembru deželno bolnico ga je pokojnica spoznala ter prešla z drugimi bolniki višjepastirski blagoslov. Počivaj v miru!

Iz ruskega vojnega ujetništva so se oglasili, oziroma poslali pozdrave naslednji primorski in goriški Slovenci: France Lukežič, doma iz Vrtojbe št. 92 pri Gorici; Josip Mozetič, Dornberg pri Gorici; Alojzij Saksida, Gradišče pri Renčah, Franc Lah, Dornberg, Lorenc Cotar, Dornberg 5; Anton Černič, Dornberg; Ivan Rus, Dornberg 314; Viljem Gomišek, Solkan pri Gorici; Martin Medvedšek, Kanal na Goriškem; Fr. Peroci, Dornberg 27; Franc Budkovič, Dornberg 219; Franc Vodopivec, Dornberg 143; Josip Bric (Dornberg 103); Jožef Delpin, Renče; Jožef Skomina, Dornberg; V. Stepančič, Renče; Jožef Šinigoj, Dornberg; Jožef Zavadlov, Sv. Andrež pri Gorici; Izidor Mrmolja, Dolenja Vrtojba 85; Andrej Leban, Šempas pri Gorici; Avgust Mozetič, Renče 266 ter Franc Lokovec, Karl Reya in Anton Pakovič. — Iz Italije pošilja svojcem srčne pozdrave goriški Slovenec Anton Velikonja, iz Francije pa Anton Tomšič, doma iz Renč 85.

Novice iz Brucka ob Litvi.

Obisk c. kr. nižjeavstrijskega namestnika Nj. ekscelece dr. Bleyleben v našem taborišču.

Dne 20. t. m. dopoldne je naše taborišče počastil s kratkim obiskom Nj. ekscelece namestnik dr. Bleyleben z Dunaja. Sprejem, ki mu ga je priredilo naše taborišče, je bil res ljubeč in ljubezniv. Taborišče v zelenju, ljudskoškolski otroci in oni otroškega vrtca so tvorili špalir. Pri glavnem vhodu ga je pa čakala skupina šestih malih otročičev iz otroškega vrtca, ki so visokega gospoda sprejeli z lepim pozdravom in mu v dobrodošel prihod nudili s svojimi nedolžnimi ročicami sveže cvetlice. S svojo nežnostjo in ljubkostjo je pozdrav teh malčkov zelo ginljivo vplival na visokega gosta, tako da se je vsakemu otroku posebej na prav otroško prijazen način zahvalil. Po dokončanem predstavljanju k sprejemu došlih gospodov po g. predstojniku taborišča si je Nj. eksceleca začel ogledovati celo taborišče. Tako je šel v centralno kuhinjo, kjer je bilo kosilo za begunce ravno pripravljeno, ter isto pohvalil kot izredno tečno in okusno. Ravno tako si je ogledal skupno kosilo naših tri- do šestletnih otročičev, kjer se je o tečnosti pripravljene hrane, ki jo je sam poskušal ter o celotni napravi prav laskavo izrazil. Dalje si je nato ogledal obrtne tečaje, občudoval istotam hiter napredek v izvežbanosti naših deklet, šel je tudi v obrtne delavnice, kjer je pogledal po vrsti v delavne dvorane vsake obrti in končno obiskal ljudsko šolo, kjer je v tretjem in petem razredu prisostvoval tudi pouku. Ob tej priliki so mu naši šolarčki zapeli nekaj naših narodnih pesmi z cesarsko himno na koncu. Vtis, ki ga je visoki gospod dobil od našega taborišča, je bil kar najboljši. Ponovno je tekom svojega ogledovanja po taborišču izrazil g. predstojniku svoje veselje nad lepo urejenim taborom, o snagi, o prijaznosti njega prebivalstva, posebno pa o lepem prijateljskem razmerju, ki vlada med begunci in pa predstojnikom taborišča. Presenečenje Nj. ekscelece je pa doseglo višek, ko so mu naši pevci in pevke zapele v slovo pesem »Tam na vrtni gredi«. Po dokončani pesmi je stopil k pevovodju g. Černigoju in mu izročil svojo posebno zahvalo za brezprimerno lepi užitek, ki so mu ga pevci napravili s krasno pesmijo. S posebno laskavo zahvalo o izvrstnem zboru je naročil, da se vsakemu pevci in pevki izroči njegov pozdrav, nakar je visoki gospod med špalirjem otrok in ljudskoškolske mladine in med živahnimi živio-klici zapustil naš začasni tukajšnji dom.

Ljubljanske novice.

Ij Velikodušna pomoč. Deželni odbor je izročil »Vincencijevi družbi« 100 nakaznic za meso, da jih razdeli med ljubljanske uboge. S temi nakaznicami bodo revni ljubljanski sloji dobivali na teden do 100 kilogramov mesa, kar pomenja izdatno pomoč za njihovo prehranitev. Podpisano načelstvo izraža deželnemu odboru za to velikodušno pomoč najtoplejšo zahvalo.

Za »Vincencijevu družbo« dr. Jos. Gruđen, predsednik.

Ij Šentpeterska konferenca. Zaradi noveletnega praznika se vrši prihodnja seja v ponedeljek 6. februarja.

Ij V »Šentjakobskem prosvetnem društvu« se vrši na Novega leta dan, dne 1. januarja 1917, zelo zanimivo predavanje. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Ij Sejo aprovizacijskega odseka, ki bi se imela vršiti včeraj zvečer, je g. župan odpovedal.

Ij Napredovanje. Naučni minister je pomaknil učitelja verouka na tukajšnjem učiteljsku prof. dr. Josipa Demšar v osmi plačilni razred.

Ij »Pionirji pri Svištovu«. Kakor izvedemo, se je udeležil slovitega donavskega prehoda maršala Mackensena pri Svištovu tudi pionir-praporščak Fedor Gregorič, sin ljubljanskega primarja in deželnega poslanca g. dr. Vinko Gregoriča.

Ij Odlikovanje. Okrajni zdravnik v Logatcu, sedaj nadzdravnik v c. in kr. rezervni bolnišnici št. 5 v Ljubljani, g. dr. Ernest Meyer, je odlikovan za svoje izvrstno delovanje z zlatim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. Častitamo!

Ij 20letnico časnikarskega delovanja praznuje danes gospod Ivan Štefe. Naše najiskrenejše častitke!

Ij Poročil se je g. Rudolf Zaloker, sin tukajšnjega posestnika in tovarnarja drož g. Makso Zalokerja, z gđ. Mici Wendling iz Vinkovcev v Slavoniji. Častitamo!

Ij Vrnili se je iz ruskega ujetništva dne 25. t. m. v Ljutomerice prostovoljec Ljubljancan, Bogomir Plehan. Zopet v mili domovini, pošilja vsem znancem in dragim prijateljem srčne pozdrave.

Polijska ura na Silvestrov večer: C. kr. policijsko ravnanstvo je na podlagi ministrske naredbe z dne 20. t. m., drž. zak. št. 417, dovolilo, da smejo imeti na Silvestrov večer, to je 31. decembra 1916 gostilničarji svoje prostore za goste do 12. ure in kavarne do 1. ure ponoči odprte.

Ij Na nemško osemrazredno ljudsko šolo je prišla kot poizkusna kandidatinja abs. učiteljska kandidatinja Alfonza Lindtner.

Ij Prodaja kruha. Kruh se bode prodajal v nedeljo, na novega leta dan pa bodo prodajalne kruha zaprte.

Ij Razveljavljanje pasjea kontumaca. Vsled odredbe mestnega magistrata je v zmislu § 41. zakona o živinskih kužnih boleznih pasji kontumac za okrožje mesta ljubljanskega z današnjim dnevom razveljavljen.

Ij Osrednja komisija bo poslovala na magistratu v dosedanjem lokalu od 1. januarja 1917 naprej vsak dan (izvzemši nedelje in praznike) in sicer od 8. do 12. ure dopoldne.

Ij Žrebanje ljubljanskih srečk. V prostorih mestne blagajne se vrši dne 2. januarja 1917 52. žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Izžrebalo se bo 800 srečk z glavnim dobitkom 50.000 K. Žrebanje se prične ob pol desetih dopoldne. Mestna blagajna bo omenjenega dne za promet s strankami zaprta.

Razne novice.

Umrli je 28. t. m. na Dunaju ravnatelj godbe dvornih plesov in skladatelj Edvard Strauss.

— 13 milijonska ustanova. Iz Stuttgarta se javlja: Tvorničar Robert Bosch je nakazal 13 milijonov mark kot ustanovo za izpolnitev Neckarskega prekopa.

Gospodarstvo.

— Vojni čevlji z lesenimi podplati. Ker je nastalo veliko pomanjkanje obuval in ni dobili usnjenih podplatov, se je odločila tvrdka Karol Pollak, da za prebivalstvo kranjske dežele izdeluje močne in trpežne čevlje z lesenimi podplati v raznih velikostih. Cene so določene od 8 K do 18 K po velikosti. Da se omogoči enakomerna porazdelitev po deželi in da se izključi vsako navijanje cen, ne pridejo ti čevlji v trgovino, ampak prepusti tvrdka vso oddajo deželnemu odboru kranjskemu, ki bo porazdelil čevlje po županstvih. V ta namen naj županstva vse priglasitve pošljejo deželnemu odboru, ki bo sorazmerno po razporeditvi množini določil razdelitev na občine. Čevlje bo tovarna odpošiljala na županstva proti povzetju, zato naj imajo županstva denar pripravljen. — Opozarja se, da bo za prvi čas le razmeroma malo blaga moglo priti do porazdelitve na posamezne občine, ker je potreba po celi deželi silno velika, izdelava se pa šele pričinja. Tudi se ne bo mogoče držati vsaj izpočetka natančno zahtevanih števil; razdeljevalo se bo sploh po razpoložljivem blagu.

14 vlakov petroleja stoji v Oderbergu in ne morejo naprej, zato je tako drag petrolej. Kakor proizvedo »Lidové Noviny«, ne more teh 14 vlakov petroleja iz Galicije in Poljske naprej, ker manjka pred vsem železniških voz in ker je glavna proga se-

verne železnice preobložena z vojaškimi pošiljatkami.

— Arondiranje zemljišč. Čujemo, da se merodajni faktorji zelo zanimajo za zaokroženje posestev na Kranjskem po vrsti. Ustanovil se bo najbrže poseben urad, ki bo posredoval prostovoljno premeno oziroma izmeno in zamenjavo. Veliko stroškov prepisa i. dr. bo skoro gotovo nosil naš deželni odbor. Akcija je z največjim veseljem pozdraviti, ker se bo na ta način silno izboljšala in pocenila kmetijska produkcija, pridobilo se bo več zemlje, ki se je sedaj skoro ne more obdelovati (meje), pridobilo se bo pa tudi neizmerno veliko na času, ki ga kmet v sedanjih razmerah izgubi z obdelovanjem, dovažanjem in odvažanjem na in z oddaljenih, razkosanih malih parcel. Z zaokroženjem bodo izgubile tudi številne tožbe radi motenja posesti. Od strani tistih, v katerih korist se ima ta akcija pričeti, pričakujemo največjega zanimanja.

Južine so prepovedali. Koroška dežela na vlada je prepovedala dajati poslom in dninarjem običajni južini ali malci. Dajati se jim sme samo enkrat na dan južino. Tudi se ne sme kruha komu v poljubni množini predložiti. Na mesec se sme uporabiti na Koroškem za težke delavce 11 kg žita ali 9 kg moke.

— Žito za prašiče. C. kr. namestništvo v Pragi je določilo, da se bo oddajalo tudi za prašiče žito, da bo mogoče doseči več masti. Namestništvo stavi seveda gotove pogoje in mora vsakdo podpisati nekako pogodbo za pitanje in se takorekoč obvezati za primeren uspeh. Tudi naši prašičerejci bi se gotovo radi c. kr. deželni vladi podobno zavezali, samo da bi le mogli kje dobiti žita, s katerim bi zdebelili svoje prašiče. Koliko se pri nas zakuje napol ali celo neizpitanih prašičev! Naša dežela glede prašičereje prav gotovo ni na zadnjem mestu in bi tedaj bilo pravično, če bi se našim prašičerejem moglo ponuditi to, kar se češkim nudi na Češkem. Ako takega žita ne zmoremo doma v deželi, naj bi centralna vlada skrbela, da se ga dobi od drugje, da obvaruje deželo večmilijonske škode, ki jo bo zadel, ako se v tej zadevi kaj ne ukrene.

Cene za les. Dunajska zveza avstrijskih velikih lesnih trgovin je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklca: Hlodi (smrekov, jelov, borov les) 50—55 K, hlodi (bukov, hrastov in sploh trdi les) 100—110 K, hrastove ali bukove debele deske (platnice, podnice) 240 K. Otesani ali oglati žagan les (smreka, jelka, bor) 70—90 K, bukov, hrastov 235—245 K. Na Češkem in Moravskem so lesne cene povprečno za 18 do 22% višje, v Galiciji pa za 12 do 15%. Za štajersko so določene sledeče lesne cene: Mehki hlodi neotesani 40—55 K, trdi 55 do 100 K, mehke deske 90—110 K, oglati ali otesani mehki hlodi 80—110 K, trde deske 120 do 200 K. Cene za les naraščajo, blaga je prav malo, povpraševanje zlasti po deskah, ki jih rabi vojaška uprava za izdelovanje lesnih zavojev za municijo pa skrajno živahno.

Vinske cene na Francoskem. Najcenejša vina se plačujejo hl po 50—60, boljša bela vina po 110—120, posebno dobra, stara vina pa po 250—368 frankov.

Nekateri ljudje se zgražajo nad zdravilnim oljem iz morskega mahu, a ne bo dolgo, ko ga bodo tudi ti z veseljem kupovali; zakaj to olje uporabljajo za različne salate tudi najnamenitejše restavracije in hoteli, ne da bi mogel kdaj kak gost zapaziti razliko med tem in finim namiznim oljem. Prepričajte se prej in potem sodite! Več v današnjem inseratu Ivana Dežmana.

Ij Izgubil se je črn muš iz perzijske kožuhovaline v Uršulinski cerkvi dne 25. t. m. med sv. mašo. Pošten najditelj oz. najditeljica se prosi, da ga prinese proti primerini nagradi v Selenburgovo ulico št. 1, I. nadstr. ali pa v zakristijo Uršulinske cerkve. Pred nakupom mufa se svari.

Priporočamo tvrdko Jos. Petelinc šivalne stroje Grizner & Afrana. Vsakemu na razpolago ilustriran cenik. Več današnji oglas.

Franc Jožefova grenčica. Pri vetrovih, pehanju, napevanju, pomanjkanju teka, potem pri začasni slabi sapi iz ust in drugačnih pojavih, ki nastanejo vsled samozaprtega črevesnega kanala, povzroči raba naravne »Franc Jožefove« grenčice hitro razkranje ter mlo in redno odvajanje. Vseučilišni učenjak v Curihu, Arnold Cloetta, autor slavnega dela o zdravilstvu, izpričuje, da je rabil Franc Jožefovo vodo v mnogih slučajih in dosegel z njo najboljšo uspehe.

Gospodična gospa

s primerno naobrazbo se sprejme k trem otrokom. Kje, pove uprava tega lista pod št. 3034 - (Znamka!)

Za Božič in novo leto: Vojaške narodne pesmi za štiri glasove, vezano 1 K 50 vin., v platno 1 K 80 vin., po pošti 20 vin. več. Najlepše in najcenejše darilo! Naroča se tudi pri izdajatelju: Fr. Marolt, Ljubljana.

Zelo mnogo ljudi trpi vsled zaprtja ali lenivosti čreves in je samo znamenje zanikarnosti, če se nič ne poskrbi za odpravo tega zla. Kdor se pa že odloči za uporabo odvajalnega sredstva, naj si izbere tako, ki bode imelo uspeh, izbira ni težka. Industrija proizvađa celo vrsto odvajalnih sredstev iz raznih kemikalij, nadalje so na razpolago razne rudninske vode in konečno rastlinska odvajalna sredstva. ki obstoje iz zelišč. Znano je, da se rastlinske snovi najlažje prilagode človeškemu organizmu, da je njih učinek najbolj lagoden in da ne učinkuje niti dražeče niti slabeče. Med rastlinskimi odvajalnimi sredstvi gre prvo mesto korenini rabarbare in so baš radi tega Fellerjeve rabarbara kroglice z zn. »Elza-kroglice« najbolj priljubljene. Vzbujaio tek in pospešujejo prebavo, preprečujejo kolcanje, krče v želodcu in gorečico, no slabe črevesa in jih tudi ženske in otroci radi zavživajo. Predvojne cene. 6 steklenic pošlje za 4 krone 40 vin. lekarnar E. V. Feller, Stubiica, Elza-trg št. 134 (Hrvatska).

(u).

Svojim vrlim
župljanom-vojakom
nahajajočim se na
raznih bojiščih, želi
**blagoslovljeno, mirno
novo leto!**
Jožef Potokar
župnik v Trziču.

Kdor ve kaj

o mojih sinovih: Jožef, Franc, Alojzij in Anton Visintin (na bojiščih), je naprošen javiti na naslov: JANEZ VISINTIN, begunec iz St. Petra pri Gorici, sedaj v Dobravljah, pošta Sv. Križ—Cesta št. 1.

Tvrdba
Ign. Vok
špecialna trgovina
šivalnih strojev in koles
Ljubljana, Sodna ul. 7
želi
vsem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in znancem
srečno in veselo novo leto!
Obenem se priporoča
tudi zanaprej za mnogoštevilna
naročila in nadaljna priporočila.

V najem se vzame ali tudi kupi malo

posestvo

v bližini kake župne cerkve.
Ponudbe sprejema uprava »Slovenca«
po šifro »Malo posestvo«.

Prodajalka

dobro izvežbana v manufakturni in špecerljski stroki, želi primerne službe.
Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod šte. 3036, ako se priloži znamka!

Pozor!

3033

Prodajalna mešanega blaga in deželnimi pridelki

katera obstoji že 40 let najbolje
vpeljana, da se v najem takoj.
Več pove ustmeno ali pismeno

Friderik Skušek Metlika, Dolenjsko.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze tolažilnega sočutja, darovane krasne vence in častno spremstvo k zadnjemu počivališču povodom smrti našega nepozabnega očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Franca Juvančič

izrekamo vsem prijateljem in znanecem našo najiskrenejšo zahvalo.

Radeče pri Zid. mostu,
dne 30. decembra 1916.

Globoko žalujoči zaostali.

Srečno in veselo

ново leto

želim vsem prijateljem in odjemalcem

Joško in Rozalija Primc

mesar

in

prekajevalec

Ljubljana.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem
ter se priporoča
z odličnim spoštovanjem

Franč Pajk

knjižgoveznica

Nasl. J. Giontini

Ljubljana, Frančevo nabr. 25.

Srečno in veselo novo leto 1917

želi

družina Fran Saksida
iz Gradišča

vsem prijateljem in znanecem, beguncem Gradiščanom, Renčanom in vsem goriškim okoličanom. Posebno in enako voščilo želi vsem gospodom in gopsem v Liji in okolici.

Srečno novo leto

in da bi se v letu 1917 goriški begunci srečno vrnili v solčno goriško deželo, želi trdka

F. Batjel

prej v Gorici, sedaj

Ljubljana, Stari trg 28.

Anton Ravbar

trgovec v Komnu

sedaj v Črešnjicah, p. Vojnik pri Celju

vošči vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znanecem

srečno novo leto!

Zahvala.

Dobil sem podpisani od vseh strani toliko častitk k srečni, smelo rečem, čudežni rešitvi iz kremljev drznih roparjev dne 13. decembra 1916, da mi ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti, zato se tem potom zahvaljujem prav iz srca vsem prijateljem, znanecem in č. gg. duhovniški sobratom za vsa sočustva in tolažbo. Osobito se zahvaljujem milostljivemu prelatu g. Andreju Kalan, preč. gg. kanonikom Msgr. dr. Evgenu Lampe, Ignaciju Nadrah v Ljubljani in Matiji Erzar v Novem mestu; Msgr. Francišku Dovgan, proštu v Metliki, in preč. g. Francišku Schweiger, dekanu v Leskovcu; preč. gg. kn. šk. svetnikom Viktorju Steska, ravnatelju kn. šk. pisarne v Ljubljani, Jakobu Aljaž, župniku v Dovjem, Juriju König, župniku na Vinici, Francetu Krumpeštar, župniku pri Sv. Gregorju in Gustavu Koller, župniku v Podragi; vsem č. gg. patrom v Novem mestu, na Brezjah, v Pazinu in Mariboru; vsem č. gg. usmiljenim bratom v Kandiji; posebno zahvalo izrekam tudi velezaslužnemu župniku in zlato-mašniku Alojziju Kummer v Stari Loki in vrlemu pisatelju g. Francetu Flinžgar, župniku v Sori za dobre nasvete.

Vsem skupaj in vsakemu posameznemu kličem: Bog plačaj stoterno, želeč vsem srečno novo leto!

SUHOB, dne 29. decembra 1916.

Jakob Pavlovčič

župnik.

Majar

išče službe, 36 let star, oženjen, vojašine prost, zmožen slovenskega jezika v govoru in pisavi ter vajen poljskega dela in živinoreje. Najrajše bi šel na Gorenjsko. Prijazne ponudbe prosi pod šifro »majar« št. 3049 na upravo »Slovenca«.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam cenjenim gostom, da sem primoran vsled vojnihih razmer začasno zapreti svojo gostilno, ter se tem potom zahvaljujem za cenjeno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Jernej Jelenič

gostilničar pri »Majarončku«

Ljubljana, Stara pot.

Prodajajo se

drva

na drobno in debelo. Dostavlja se tudi na dom. Naročila se sprejemajo tudi v trafiki Poljanska cesta 19. Lovro Kveder, Ljubljana.

Krava

dobra mlekarica; simendolske pasme, je naprodaj. Imela bo v kratkem času telčka. Cena primerna. Več pove Franc Uršič, Brezovica 19. pri Ljubljani. 3037

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem črevljarska trdka

JOS. BRESKVAR

Ljubljana - Škofja ulica 10

in se zahvaljuje za obilo doslej jej izkazano zaupanje priporočujoč se i v bodoče za blagohotno naklonjenost.

Veselo in srečno novo leto!

želiva vsem cenj. gostom, odjemalcem, prijateljem in znanecem ter jih prosiva še nadaljnje blagohotne naklonjenosti.

Velespoštovanjem

Fani in Karol Cenčič

gostilna

Sv. Petra nasip 71.

Naprodaj je posestvo

hiša, travniki, njive in gozd. Redi se lahko 6 glav živine. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3038, ako se priloži znamka za odgovor.

Zimske kože

domačih in poljskih zajcev, kun, dihurjev, mačk, vider, lisic, srn, i. dr., kupuje vsako množino po najvišjih cenah

3017 Jakob Traun, Glince pri Ljubljani.

Srečno in veselo novo leto

želi

vsem velecenjenim naročnikom, znanecem in prijateljem ter se zahvaljuje za vse izkazano zaupanje, proseč še nadaljnje naklonjenosti velespoštovanjem

Alojzij Trink

stavbeno in pohištveno mizarstvo

Ljubljana, Linhartova ul. 8.

Potrni neizmerne bolesti javljamo vsem, ki so ga poznali in ljubili, da je naš nad vse ljubljani, nepozabni sin, odnosno brat, gospod

MIRKO BENEDIK

c. in kr. poročnik 17. pešp.

padel 22. decembra, zadet od sovražne krogle na tirolski fronti v cvetni mladosti 20 let. — Bodi mlademu junaku časten spomin!

Brezovica pri Ljubljani, 29. decembra 1916.

Karel Benedik, nadučitelj, Marija Benedik, starši.

Karel Benedik, Stanko Benedik, c. in kr. poročnik, brata.

Juli Mandeljč, Viki Benedik, sestr.

Jedilno olje

3047

iz finega islandskega Caraghez mahu (navodilo za napravo je pridejano vsakemu zavitku)

zavitek mahu za 1 liter olja K 1—
zavitek garantirano izbranega mahu za 1 liter olja . . . K 1:30
zavitek garantirano izbranega mahu za 2 litra olja . . . K 2:40

Gotovo pripravljeno olje za takojšnjo uporabo je na razpolago liter K 2—, steklenico je treba prinesiti seboj; po pošti se pripravljeno tekoče olje ne razpošilja. Dobi se pri M. Spzuko, prodaja moke in islandskega mahu za jedilno olje v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Poštna naročila in denarne pošiljke naj se pošiljajo na

Ivan Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica šte. 6.

Sprejmejo se takoj

3055

zidarji, tesarji in delavci

proti dobri plači za betonsko stavbo na Dobravi pri Jesenicah. — Za stanovanje in prehrano je skrbjeno. — Natančna pojasnila se dobe v gostilni Franc Scagnetti v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19, ali pa pri tvrdki V. Scagnetti na Dobravi pri betonskem delu. —

Najrazličnejše vrste
toaletnega mila

**zobne kreme
kreme za čevlje
sveče
pralne praške itd.**

dobivate na drobno in debelo

v specialni trgovini za milo

Milan Hočevvar

Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 28.

Pismena naročila se izvršujejo točno z obratno pošto ali po železnici!

Odda se SOBA

z 2 posteljama, ozir. sprejmeta se
dve gospodični.

Naslov se poizve
v upravnistvu »Slovenca« pod številko 3050.

Dober

hlapec

k težkim konjem se sprejme v »Tovarni
za klee« v Ljubljani. (Leimfabrik). 3042

Sprejme se

prodajalka

izurjena v železnini ali vojni inva-
lid z daljšo prakso.

Kje pove upravnistvo tega lista
pod št. 3053, ako se pošlje znamka za
odgovor.

Baterije, svetilke!

Vsak dan sveže baterije, en gros
— cene, solidno blago, točna po-
strežba.
VIDO BRATOVŽ
Ljubljana, Stari trg št. 4.

PISALNIŠTROJ

s slovensko-nemškimi črkami
se proda. Gradišče 15/l. levo.

Kdor želi imeti na svoji kmetiji

oskrbnika

dobro izurjenega v kmetijstvu, živinoreji in
vinoreji, naj se obrne na **Josipa Brumata Ba-**
rackenlager št. 38 p. Wagna pri Lipnici, Staj.
Vešč je slovenskega in italijanskega jezika.
Pojasnili o njem da tudi načelnik »Gospodar.
zadruga« za goriško okolico, **Ivan Mermolja v**
Tacnu, p. št. Vid n. Ljubljano. 3039

Zalostnim, a v voljo Božjo vdanim srcem naznanjamo vsem sorod-
nikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena, a
nesrečna sestra

KATARINA ROJEC

po večletni mučni bolezni vdana v voljo Božjo, prevedena s sv. sakramenti,
stara 46 let, zaspala v Gospodu dne 22. t. m. v goriški deželni bolnici v
Kromeržu na Moravskem ter bila tam pokopana.

Predrago ranjko priporočamo v pobožno molitev!

Ivan Rojec
dekan tolminski,

France Rojec
sedaj na bojišču,

Josip Rojec
c. kr. sodnik na Čresu,
bratje.

Marija Rojec, roj. Makuc
mati,

Marija Pojavnik
roj. Rojec

sedaj v Mozirju
sestra.

Županstvo občine Renče, sedaj v Ljubljani na-
znanja vsem občinarjem in znancem, da je obče spo-
štovani gospod

Rajmund Znidarčič

bivši večletni župan, veleposestnik, predsednik hranilnice in po-
sojilnice, predsednik zavarovalnice goveje živine itd., dne 28. de-
cembra t. l. v 76. letu starosti v begunstvu v Novem mestu umrl.
Bodi mu med nami prijazen spomin!

Ljubljana, dne 29. decembra 1916.

Župan obč. Renče **Ioan Štepančič.**

RUDOLF ZAGBOKER

MICI ZAGBOKER roj. WENDLING

poročena

Ljubljana

26. decembra 1916.

Vinkovci

Vinsko in trgovsko podjetje F. FABIAN

o Ljubljani, Cesarja Jožeta trg št. 7

vošči tem potem vsem svojim cenj. trgov-
skim in osebnim prijateljem ter znancem

srečno in zdravo novo leto!

Objednem se za nadaljno prijazno naklo-
njenost najtopleje priporoča.

Milo za pranje

dobivate vedno

v specialni trgovini za milo

Milan Hočevvar

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 28.

Pismena naročila se izvršujejo točno z obratno pošto ali po železnici!

ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica št. 1.

Sprejema: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnej-
šemu obrestovanju. Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja: Ceke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjeme: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prezema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Srečno in veselo novo leto!

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem in se
is reno zahvaljujem za dose a izkazano zau-
panje in naklonenost ter se priporočam v na-
dače z odličnim spoštovanjem

Milan Hočevan

specijalna trgovina mila,
pralnih in čistilnih potrebščin,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 28

Vojaske novelelni pozdravi.

Prisrčno voščilo k Novemu letu pošiljamo
iz Bovške doline vsem nekdanjim bovškim
prebivalcem; saj se nas bodo morda še spom-
nili tistih desetih fantov, ki so prišli me-
seca maja 1915. v Bovec. Tudi vsem bližnjim
in daljnim sorodnikom, prijateljem in dekle-
tom želimo srečno in veselo novo leto: Nared-
nik France Kirar, Bučica; četovodja Janez Jer-
nejčič, Udec; četovodja Ivan Melik, Crnavas;
desetnik Joško Klemenčič, Kovor; France Beg,
Sv. Rok; Anton Oblak, Koprivnik.

Dalje pošiljajo novelelni pozdrave in vo-
ščila: Gorski topničarji: Jož. Jenkole, Hraše;
Jak. Orehek, Moravče; Iv. Zupan, Gorenje;
Len. Milač, Velesovo; Iv. Ulčar, Rečica; Fr.
Jermol, Sv. Lucija; Iv. Hraštar, Mrnapeč; de-
set. Nik. Šabar, Zagorje ob Savi; predmoj-
tra A. Miklar, Paka; in Lud. Cizej, Gomilsko;
Iv. Švigel, Mozirje. — Četovodja Ant. Logar
in Ant. Capon, oba iz Horjula; desetnik Franc
Oblak, St. Vid; Iv. Gruđen in Anton Drobnik
iz Malevasi; Fr. Cerar, Moravče; Fr. Pergar in
F. Peterc iz Dola; Fr. Kraljič, Medvedica; Jož.
Hribar, Ponovavas; Jak. Gale, St. Jurij; Jur.
Kavka, Ihan; Ig. Ločnikar, Medvode; Ant. Gr-
zevič, Cerovlje. — Henrik Stiglic iz Steverjana
pri Gorici. — Poddesetnik Joško Bukovec; de-
setnika Iv. Sepec in Fr. Znidaršič; Jož. Skuli;
Jož. Zagorec; Jan. Saver; Iv. Viderhan; Jož.
Rus; Al. Stih; Jož. Poglajen; Jož. Peterlin;
Jož. Pugalj; Fr. Luznar; Fr. Skantelj; Stef.
Novak; Mart. Turk; Ant. Papež; Fr. Jelenc; M.
Košir; Jož. Cerar; desetnik Mat. Sirmik; enol.
prostov. Slavko Plevelj; Lud. Jakič; poddes.
Jož. Seme; Ant. Klančar; Met. Novak; Fr. Su-
hadole; Vlk. Petje; Fr. Rajmšič; četovodja Fr.
Malešič; poročnik Schiffer. — Naredni Fr.
Burger; narednik Jož. Palenka; desetnik Jos.
Vukšinič; poddes. Jož. Gregorčič; desetnik Jož.
Zavavlav; poddeset. Rudolf Šostarčič; Ivan Ko-
ler. — Predmojstri: Anton Janež, Zatočmin;
Janko Merhar, Ribnica; Franc Mazej, Šostanj;
Ivan Jenček, Strmec; Rudolf Novak, Ormož;
topničarji: Fr. Kos, Dobova; Ant. Rutar, Tol-
min; Ant. Jaklič, Gabrovce; Miha Osvald,
Novo mesto; Ant. Dovšič, Videm; Kristjan
Hrib, Hribe; Ant. Kastelec, Vajavrh; Vinko
Mrak, Medvode; Fran Zlobec, Kazlje; Vinko
Rijavec, Trnovo pri Gorici; Ivan Poljanšek,
G. Idrija; Josip Skrlj, Lupoglav; Fran Sinko-
vec, Amrus; Ivan Ponikvar, Dobropolje; Avg.
Keršič, Šiška; Fr. Zmazek, Ljutomer; Martin
Kločnik, Maribor. — And. Hvalica, Srenje;
Ant. Vitez, Skedenj; Avg. Skert, Levpa; Jan.
Kovačič, Idrija; Ant. Zupančič, Studenec; Rud.
Jerob, Ziri; Maks Vagajna, Gor. Vreme; Matevž
Bučar, Zg. Ponikve; Al. Vidmar, Sadinjvas.
— Četovodja Jurij Skamen; topničarji: Jožef
Lapajna, Sp. Idrija; Fr. Medved, Poljsnik; Ant.
Krota, Buzet; Iv. Miketič, Adlešič; Ant. Pre-
mrl, Postojna; Jož. Klobučar, Grahovo. — Ant.
Glavina, Boršt pri Trstu; Aleks. Poltnik, Breza
— Kor.; Mart. Hostnik, Kriška reber; Fr. Ja-
nežič, Mokronog. — Četovodja Iv. Bizjak, Dol.
Otlica; predmojster Peter Kerševan, Rihen-
berg; Fr. Škočir, Livek; Ant. Sklemba, Reka.
— Janko Katern, Jak. Križmančič, Iv. Maraz,
Fr. Golob.

6. stotinja 27. domobranskega pešpolka
kliče svojemu nezabnemu gospodu postniku
Francu Nejedly: Srečno novo leto! Zivjo! Pa
tudi vsem Slovencem in Slovenkam želimo vse
najboljše v novem letu ter pošiljamo najlepše
pozdrave cel domovini: Rač. podč. Franc Les-
jak, četovodja Jož. Češarek; san. des. des. des.
Cejan; desetnik Ivan Kos; poddes. Jožef Hvala
in Alojzij Stanič; pešci: Stefan Paravan, Iven
Kok in Matija Kotar. — Srečno novo leto žele
domačini, prijateljem ter vsem Slovencem:
Matevž Kalan, Peven; Franc Lušina, Gostče;
Franc Prešeren, Zabreznica; Ivan Potokar,
Kamnik; Andrej Nograšek, Moste; Franc No-
vak, Ratjeselo; Andrej Knific, Rakovnik; Si-
mon Markelj, Selce; Anton Selar, Dobova. —
Slovenski ranjeni in bolni vojaki v Rog. Sla-
tini: Strukelj Fr., Spodnja Loka; Subič Jos.,
Gor. Vas; Tende Jan., Britof; Tomaževič Fr.,
Zgor. Besnica; Petam Jož., Koprivnica; Zagar
Gregor; Dresler Jakob, Mavriče; Hafner Ant.,
Stražišče; Drnovšek Leop., Litija; Klanjšek Fr.,
Krško; Jamnik Jan., Pirniče; Toni Fr., Stude-
nec; Fister Fr., Tomišelj; Podlogar Ciril, Ze-
lmlje; nar. Fr. Škerbec, Starigr; Fr. Schwe-
ger, Črnomelj; Rožič Jos., Ljubljana; Pelko
Al., Obrh; Volk Jož., Krško; poddes. Potočnik
Val., Dolanivas; Francič Jan., Zadraže; Strh
Jan., Smartno; Meke Ivan, Krško; Pirc Mat.,
Novo mesto; Zapotnik Fric, Trojane; Perelnik
Vinko, Redče; Mihelič Jak., Leskova; Mazan
Miha, Radgona; Gornik Matija, Lečna; Belak
Jan., Grič; poddes. Peček Ivan, Lašče; des.

Ostruška Al. Koblija Glava; enolet. prost. Ga-
šperšič Jos., Kropa; enol. prost. Hočevan Dra-
gotin, Celje; Kobula Ivan, Sv. Peter; Legove A.,
Sv. Mart n; Vidovič Fr., Vepinac; Gohec Ant.,
Rajnkovec Kamenšek Bart., Maribor; Znidar
Vinko Polčane; Terensek Iv., Celje; Vebor
Jan., Celje; Kolenk Jan., Slatina; Vidovič Al.,
Sedlašek; Dabič Konr., Maribor; Vogrin Leop.,
Meribor; Založnik Ferd., Konjice; Tušek Fr.,
Celje; Vatrovec Jos., Zavlje; Kropf Jos., Grus-
vaje; Germ Stefan, Stranice; Kores Vinko, Ze-
tale; Hauser Lovrenc, Fagogovšiče; Seligo Ant.,
Zibka; Zaoblovšček Jož., Bočna; Müller Loize,
Sv. Peter; Jazbinšek Jož., Žizer; Podlegnik
Sil., Ljubno; Kotnik France, Ljutomer; Sere-
šič Jož., Sv. Kunigunda; Rožman Jož., Ormož;
Kunej Mart., Kozje; Krulac Ant., Perišče; Tek-
mec Jož., Velovjek; Drogenik Loize, Sv. Peter;
Erženjak Jan., Samoš; Balant Jož., Slov.
Gradec; Cepin Al., Rajhenburg; Golob Sv. Ru-
pert; Soline Fr., Braslovce; četovodja Srem-
šek J., Vrankovce; Kordiš Fr., Zitaravsa; Prc
Jos., Gorje; Kraiger Karl, Limarče; Grgič Art.,
Pdrč; Jensterle Fr., Podbrdo; Rakar Mih.,
Istra; Grižon Jan., Istra; Križan Jurij, Vrbo-
vec; Grbac Jos., Nova vas; Blasich Nat., Sv.
Vincenc; Zahla Jos., Krk; Volarič, Krk; Ma-
gajna Ant., Trst; Tomišič Nat., Istra; Vale
Mih., Pola; Gabrovic Jo., Pola; Radolovč Ant.,
Marzana; Mrdjen Mat., Modrezi; Budinič Po-
man, Vel. Lošnj; Mazan; nar. Matetič, Vo-
loka. — Peroslav Veit ognjičar; Jos. p Jancič,
četovodja; Matija Marinič korporal; predmoj-
stri: Franc Stare, Ivan Plestenjak, Franc Be-
gč, Ivan Kregar, Ivan Klemen, Ernest Haller,
Rudolf Paik; Franc Vatrih, Josip Rasnov, Fran
Bergant, Anton Turk, Anton Pevec, Tomaž
Rakuša, Janko Jankovič, Franc Repič, Josip
Sepec, Franc Kistanc, Franc Božeglav, Ivan
Srnuck in drugi. — Četovodja Namar Jož.,
Kanal; deset. Novšak Jož., Log; poddes. Pet-
rocl, Sevnica; Kimovec Jož., Vače; deset. Zni-
daršič Franc St. Jernej; Kimovec Jak., Vače;
poddes. Novšak Ant., Log; Sekšida Franc, Pr-
vačina; Hvala Al., Lokavec; Novak Stefan,
Dol. Laze; Kotar Franc, Vel. Loka; Tomje Ivan,
St. Jernej; Blatnik Jože, St. Jernej; Kre-
ot Jož., Dobrnič; Kestner Fr., Mir. Dol.; Knez An-
drej, Solkan; Kužnik Jož., Dobrnič; Hvala Sta-
fan, Lokavec; Legan Franc, Dobrnič; Strenec
Ignac, Muljava; Kušar Milan, Dobrova; Kun-
tarič Alojz, Sv. Križ; Jernej Juvančič, Vače;
Lovše Anton, Vače; Dolinar Matevž, Peče; Gre-
gorič Franc, St. Jernej; Pirkovič Jož., St. Jer-
nej. — Jože Cernjavič, patrolovodja, Vučjaves
pr. Ljutomeru; Jan. Goropečnik četovodja z
Dobrove pri Ljubli; France Čačko, podlovec,
Zagrad pri Celju; Martin Gračner, patr. vodja,
Medlog pri Celju; France Brenčič, Vrhnika;
Janez Prosen, patr. vodja, Polhov Gradec. —
Desetnik Engelbert, Strikberger. — Lutman
Karl, Pirc Jan., Vidmar Karl, Pestotnik Ant.,
Zore Nace, Ušaj Janez Skufca Franc, Sever
Albin. — Četovodji Jurček Skamen, Celie in
Avgust Kladovek, Podsreda; Jožef Klobučar,
Grahovo; Anton Premrl, Smihel pri Postoini;
Jos. p Mauro, Milje; Ivan Miketič, Adlešič;
Franc Medved, Poljsnik; Anton Krota, Buzet;
Josip Lapanje, Sp. Idrija. — Korp. Mrtevž Ku-
šar; pešci: Franc Schweiger, Andrej Pezd'r,
Martin Mohorič, Vincenc Bubnič, Ivan Cvar,
Ivan Bulovec, Ivan Zonta, Ivan Potočnik, Izn.
Plestenjak, Franc Koritnik. — Slovenski ton-
ničarji: Franc Kramer iz Matene pri Igu; Jer-
nej Papež z Hinc pri Mokronogu; Janez Arhar
z Vrhnike; Matevž Kučer z Viča pri Ljubli;
Alojzij Dacar iz Kamnika; Franc Križaj iz
Rovt; Ivan Blegotinsk iz Lokovic na Stajer-
skem; Anton Brajč iz Vitanja; Franc Kastelič
četovodja, Knežja vas pri Trebnjem. — Jurij
Gestl, Kralji — Čepije; Franc Jaketič, Zilje
— Vinica; Mih. Klobučar Tančagera; četov.
Ivan Brodarič, Metlika; Karl Wi-daniz, Jož.
Kočevan, Roselnice; Albin Golič, Sav. dolina;
poddes. Karel Wergles; Ant. Rakuša, Mala Ne-
delja.

(Dalje.)

Darovi.

»Posredovalnici za gorilke begunce v
Kranju« je daroval g. Jernej Hafner, vojni
kurat 7. pešpolka 200 K, g. Joško pl. Prem-
merstein v Kranju 100 K, g. dr. Marinko,
župnik v Mavčičah 10 K, g. Franc Zbanič,
župnik v pok., Hrastje 10 K, g. Ivan Pirje-
vec, računski nadzvetnik v Kranju 10 K,
gospa Hrovatin v Kranju 10 K. Plemenitim
gospodom in blagi gospej, v imenu revežev
— srčna hvala! Obenem se prosi vse be-

gunce, kateri so obrtniki, rokodelci ali ši-
vilje v tem okraju, da se osebno ali pis-
meno javijo pri zgoraj omenjeni posredo-
valnici. Vsem delazmožnim beguncem se
pa nujno svetuje, da si preskrbe katero-
koli delo.

Rusovodja, Pri zvezdi (Telino)

Cesarja Jožefa trg št. 2

izreka častitim gostom,
prijateljem in znancem

srečno novo leto

ter se priporoča cenjeni
naklonjenosti v nadače.

Peter Krišch
res avrater.

Srečno, veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim naroč-
nikom, osolito prečastiti duhovščini,
ter vsem prijateljem in znancem

Josip Grešeli, palobar, Sečca n. S. L. Lho.

Srečno in veselo
novo leto

želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem, prijateljem in
znancem

T. Bizjak, pekarija
Ljubljana

Poljanska cesta št. 25

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenj. naročnikom in se
priporoča za nadaljno naklonjenost

Josip Pogačnik

» krojaški mojster v Radovljici. »

Tvrška Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

(za vodo, blizu frančiškanskega mostu)

priporoča edino najboljšo

Gritzner

in Afrana šivalne stroje

ter želi vsem naročnikom

našrečnejše in veselo novo leto!

Prodajalna
Katol. tisk. društva v Ljubljani
(prej H. Ničman)

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

srečno novo leto 1917.

Tvrška AL. KORSIKA,
semenska trgovina v Ljubljani, vošči vsem svojim odjemalcem
srečno in veselo novo leto,

in tudi onim, ki so danes v bojni črti, da bi se vsi srečno in zmagovito vrnili.
Tudi se vsem toplotno zahvaljujem za dosedanje naklonjenost in se v naprej
priporočam ter naznanjam, da je moj cenik za leto 1917 izšel in se more
dobiti brezplačno.

Z odličnim spoštovanjem

AL. KORSIKA.

Srečno in veselo novo leto

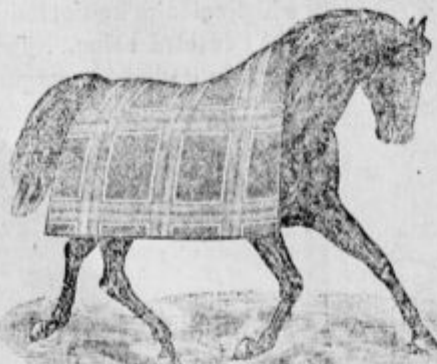
želiva vsem veleocenjenim odjemalcem, gostom, prijateljem in znancem za

I. kranjsko konjsko mesarstvo in restav. acijo „Amerika“ na Glincah

ter tiskalji v Kopitarjevi ulici 1 in Rimski cesti 2 v Ljubljani ter se najvidnejše priporoča na-
dajnji blagohotni naklonjenosti in zaupanju.

Velespoštovanjem

Ivan in Marija Marinišek, Glinca št. 28 pri Ljubljani.

Srečno in veselo NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in se priporoča
za nadaljne zaupanje

z velespoštovanjem

JOSIP in JOSIPINA KOZAK

mesarski mojster in načelnik mesarske zadruge.

Solski drevored.

Srečno novo leto 1917

želiva vsem najinim cenjenim odjemalcem v trgovini, obiskovalcem
gostilne pod Trančo in vsem prijateljem in znancem, priporočujoč
se še za nadaljnjo naklonitev.

Josip in Tinca Olup.

Srečno novo leto

želi

svojim cenjenim odjemalcem, priporočajoč
se za nadalje

Tvrška THE REX Co.

Specijalna trgovina za pisalne stroje,
razmnoževalne aparate in moderne pisar-
niške oprave

Ljubljana, Šelenburgova ulica 7 I.

Obilo sreče v novem letu!

želita

cenjenim gostom in prijate-
ljem in se priporočata vdana

Anton in Josipina Krapš

Škofja ulica 12.

**Teodor Korn, Ljubljana, Poljanska
cesta 8, kleparsko podjetje in pokrivanje streh
itd., želi**

veselo novo leto

veleocenjenim naročnikom, zahvaljujoč se za vse-
stransko obilno zaupanje in priporočujoč se pri-
jazni naklonjenosti tudi v prihodnje.

Veselo in srečno novo leto

želi svojim odjemalcem,
prijateljem in znancem

FRANC LAVTIČAR
mesar.

Vsem veleocenjenim gostom, ka-
kor tudi vsem prijateljem in
znancem želiva

srečno in veselo novo leto

ter se priporoča nadaljnji na-
klonjenosti.

Velespoštovanjem

Jakob in Marija Vospernig
kavarna »Vospernig«

v Ljubljani - Sv. Jakoba trg 2
(Virantova hiša).

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim odjemal-
cem, proseč jih i nadalje
naklonjenosti

s spoštovanjem

Julija Štor
trgovina s čevlji
Prešernova
ulica

Veselo in srečno novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem, proseč jih
nadaljnje naklonjenosti in zaupanja

Andrej Černe, stavbno podjetje

Ljubljana, Sv. Petra cesta 23.

Srečno novo leto

kliče vsem cenjenim gostom, prijateljem
in znancem in se priporoča za nadalj-
nji obilni obisk

Fran Hrvarič s soprogo
Restavracija „Perles“ zraven glavne pošte

Trgovina pisalnih ter risalnih potrebščin, razglednic itd.

Ivan Gajšek

prej Jernej Bahovec

Sv. Petra cesta (palača „Assicurazioni Generali“) v Ljubljani

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

veselo novo leto!

TRAFIKA

JERICA HUBAD-DOLENC

Prešernova ulica

kliče vsem svojim
cenjenim odjemal-
cem, prijateljem in
znancem

**:: nad vse srečno ::
novo leto!**

♦♦♦

Restavracija „PRI ROŽI“

Vsem cenjenim gostom
„pri Roži“, kakor tudi vsem
znancem in prijateljem želi

**veselo in srečno
novo leto!**

Amalija Schmidt.

Srečno in veselo novo leto 1917

želiva vsem svojim cenjenim
gostom, prijateljem in znancem
ter se priporoča tudi
v nadalje.

Josip Maček s soprogo
gostilna

Ljubljana Krojaška ulica

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim od-
jemalcem, prijateljem in
znancem doma in na
bojnem polju.

Josip Adamič

vrvarna, Domžale.

Srečno in veselo novo leto!

želim svojim p. n. čast. obiskovalcem,
prijateljem in znancem ter priporočam
i nadalje svoj prvi najelegantnejši in
s higijeničnim konforom urejeni briv-
ski i česalni salon. Njihovi naklonje-
nosti in podpori se priporočajo z za-
gotovilo dobre in čedne postrežbe
se priporočam z odlič. spoštovanjem

ALEKSANDER GJUD

brivec

Ljubljana, Kongresni trg št. 6.

Deček 14 let star, s primerno šolsko izobrazbo boljših starišev, želi vstopiti v trgovino mešanega blaga na deželi kot

3024

učenec

Ponudbe sprejema urava lista pod šifro učenec.

Proda se v ljubljanski okolici pritična

s hlevom,

hiša

kozolcem

in vrtom.

Naslov pove uprava lista, če se priloži znamka za odgovor pod št. 3026

Slov. voj. narodne pesmi

za štiri glasove, 1915.

Fran Marolt, Ljubljana, K 1-50 in K 1-80. Solam, župniščem, društvom, vojakom itd. najtoplejše priporočamo. — Najlepše darilo!

15 letna deklica, zmožna slovenskega in nemškega jezika, išče mesto

učenke

v kaki trgovini. — Cenjene ponudbe naj se blagovolijo poslati na naslov: Josip Vrtič, Marenberg, Štajersko. 2988 (3)

F. BATJEL, Ljubljana

Stari trg 28 (prej v Gorici)

vij. priporoča novo zalogo koles, šival. strojev, gramofonov, žepn. elektr. svetilk, kompl. že od K 2— V zalogi vedno par tisoč Najboljše baterije. Posebno nizka cena za razprodajalce. — Pismena naročila se takoj izvrše.

3010

G. F. Jurásek

vplaševalec glasovirjev in orgov glasbi

Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev. Ugodna zamena in desetletno jamstvo. Spec. elni zavod za vplaševanje ter popravila vseh glasbil. Vplaševalec v „Glasbeni matiči“ ter v vseh slovenskih zavodih.

Dobro ohranjen

koleselj

(voz) proda IVAN KOBE, Žabja vas 53 pri Novem mestu, Dolenjsko. 3023

100 litrov domače pijače osv. elastne in sejo gasne stankovk sam napravi s majh. stroški. V zalogi so: ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškati brusovec, poprovi metovec, pomarančovec, prancovec, višnjevec. Ne uspeh izkl. Ta dom. pijača so lahko pije poleti hladna, posimi tudi vroča mesto rum ali gnanja. Sestavine s nat. navod. stanejo 10 K tranko po povzetju. Za ekonomije, tvornice, večja gospod., delavnice itd., neprecen. vredn., ker to delavca sveži in ne upijani in njegova delazm. nič ne trpi. Jan. Grolsch, Engel-Drogerie, Brno 643, Moravsko.

Begunec

cerkvenik organist

dobi lahko za časa vojske službo. — Oglase sprejema uprava „Slovenca“ pod št. 3031. —

Invalid

3021

se sprejme, ki bi vozil pošto in po možnosti opravljal domače delo. Plača po dogovoru.

C. kr. poštni urad Vremski - Britof.

štambilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Ceniki tranko. 553 Ceniki tranko.

Ugoden nakup hiše

Vsed vojnih razmer se proda enonadstropna hiša, se 7 let davka prosta, na jako lepem prometnem kraju v Novem mestu. V hiši se nahaja 10 sob, 4 kuhinje z jedilnimi škrabami, 3 kopalni kabini, pralnica in kleti. Poleg tega so v pritličju obširni prostori, sposobni za vsako obrt in so kot edino ugodni že obrtno oblastveno odobr. ni za Kinogledišče s zaproseno koncesijo. Ti slednji prostori bi se eventualno oddali v ta namen tudi v najem, ker podjetju bi bil obstanek zasiguran. Pojasnila daje Matko Malovič. Novo mesto. 3009

Orehov les v hlohlih, Kostanjev les v polenih in hlohlih

2407

kupim

vsako vagonko množino po najvišji dnevni ceni. J. POGAČNIK, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino
tvrdka JELAČIN & Ko. Ljubljana
ljubljska industrija probkovih zamaškov

Prodajam dve (2) težki breji

3006

kobili

Natančneje se poizve in ogleda vsak dan od 12. ure naprej pri posestniku KOŠENINA, Kolodvorska ulica št. 6 Ljubljana.

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Julius Elbert.

Prvovrstna rezila (klinje) napravijo, da se slamoreznice 1/3 lažje gonijo.

mala za 8 π

kron 8 —

srednja za 10 π

kron 12 —

velika za 12 π

kron 15 —

ključ am. „francozi“ 8π in 10π dlj K 6 — in 8 —. Pasti za številni lov. miši 5 — K; pasti za štev. lov. podgan K 8 —, šivalni rodbinski stroji od 100—200K. Stari kmetijski stroji po ceni. Dobavlja

Fran Zeman, Selo štev. 29

pošta Ljubljana.

3014

Vojna zapesna ura

natančno regul. in rep. Niki ali jeklo K 12 — 16 — 20 — z radij. svetiln. kazalščem K 16 — 20 — K 24 — vsrebrnem okrovu K 18 — 24 — K 28 —, z radij. svet. kazal. K 30 — 36 — s srebrnim zapesnim ura. na elast. K 30 — 36 — 40 — 14 kar. elasta zapesna ura. svto. Pošilja po povzetju. Nikak. riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tovarna ur Jan Korad

c. in kr. izvorni založnik Brux st. 1533 (Česko.) Na željo se vsakomur zastoj pošlje moj glavni cenik.

Prazne ureče

vsake vrste in v vsaki množini kupi in plača po najvišjih cenah trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj, Gorenjsko. — Istotam se kupujejo po najvišjih dnevnih cenah

suhie gobe.

2383

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Po ugodni ceni

sta na prodaj dve villi na Bledu, ena z zemljiščem in gospodarskim poslopjem, ki je pripravno tudi za skladišča in s parcelo pri jezeru. Nadalje se proda posestvo v Most h pri Žirovnici, ki je primerno za gostilno, in lepa stavbena parcela pri Bohinjskem jezeru. — Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici. 2977 (4)

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroški dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838 — Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.122-76 V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojni zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Baržun.

Višek letošnje mode.

Bogata izbira v različnih kakovostih in barvah.

A. & E. Skaberné

veletrgovina z manufakturnim blagom

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

KOSTANJEV LES

plačuje vedno najvišje cene in sprejema pismene ponudbe z navedbo množine lesa in cene

JOSIP KRALJ

Ljubljana, Franca Josipa cesta 7.

Od visoke c. kr. deželne vlade za Kranjsko z odlokom dne 9. oktobra 1916, štev. 30.912,

koncesionirana pisarna za revizijo
voznih listov ter reklamacijskih in
tarifnih pojasnil,

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 29.

Uradne ure: dopoldne od 1/2 9. — 1/2 12. ure,
popoldne od 1/2 3. — 1/2 6. ure, razven nedelje in praznikov.

V revizijo izročeni vojni listi se pregledujejo točno in s strogo pazljivostjo. 2751 Honorar nizek.

Tehnična pisarna

2780

za izvršitev vsakovrstnih načrtov in proračunov. Oblastveno konc. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo zemljišč, gozdov in posestev.

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Izvršujem na željo tudi privatne cenitve v mestu in na deželi. Prodajalci in kupci naj se obrnejo na gori označeno posredovalnico. Prevzemam tudi stavbinska dela in nadzorovanje. Tajnost zjamčena.

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. ŠARC, lastnica JADVIGA ŠARC

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

nudi se priložnost za dobri in ceni nakup:

rjuh
brisalk
prtov
prtičev
brisač

švicarska vezenina

odejnih rjuh
blazin
pern. blazin
pernic
žepnih robcev

Zimsko perilo za vojake.

Podpisovanje petega 5½% avstr. vojnega posojila

še ni zaključeno!

Prijave sprejema še nadalje

Ljudska posojilnica v Ljubljani

Pogoji, kakor so bili objavljeni.
Papirji vojnega posojila se spre-
jemajo brezplačno v shrambo in upravo.

Odvetnik dr. Dragotin Treo

naznanja p. n. klijentom in udeležnim strankam, da posluje

od 1. januarja 1917 dalje dopoldne,

na prijavo tudi popoldne, v posebnih prostorih
dr. Karl Trillerjeve pisarne

v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 7.

3018

Bližajo se veliki dnevi sreče!

V času do 1. feb. 1917 izžrebani bodo glavni dobitki sledečih izbornih srečk:

Novih srečk Avstr. rdečega križa . 300.000 in 500.000 kron
Turških srečk . . 200.000, 400.000 in 200.000 kron
3% zemljiških srečk iz l. 1880 . . 90.000 in 90.000 frank.
3% zemljiških srečk iz l. 1889 . . 60.000 in 100.000 kron

17 žrebanj vsako leto! Svota glavnih dobitkov l. 1917:

3.230.000 kron oziroma frankov.

Mesečni obrok samo K 7.— oziroma K 3-75.

Te srečke imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri loterijah v slučaju neizžrebanja izključena! — Zahtevajte brezplačno pojasnilo in igralni načrt, hiti-
te z naročilom!

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

1 liter izvrstnega jedilnega olja za 1 K

si lahko naredi vsak sam iz mojega najbolj priporočljivega
Caraghee „Morskega mahu“ s priloženimi dodatki in z natan-
čnim navodilom. Opozarjam pa cenj.
svoje odjemalce, da se prodaja različne vrste mahu in druge podobne reči
za napravo olja. — **Caraghee „Morskega mahu“** in po mojem na-
tančnem navodilu
napravljeno olje se ne loči nič od pravega olja ter se obdrži več tednov.
Vsakomur je na razpolago na stotine priporočilnih najboljših pisem. —
Po pošti se pošilja najmanj 6 zavirkov. Razpošiljalnica **IVAN UREK** Ljubljana 5,
Mestni trg 13.

Ustanovljeno 1842. — Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Prodaja oljnatih barv, lakov, firneža,
čopičev, barv za umetne in sobne sli-
karje, barv za zidovje, sploh vseh v
najino stroko spadajočih predmetov v
priznani najboljši kakovosti, pri točni in
vestni postrežbi.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Cene kolikor mogoče zmerne.

Nasproti hotela „Union“

Dostavitev
! takoj!

Brez pomisleka so

Dostavitev
! takoj!

Jos. Petelinca

**šivalni stroji najlepše in časa najprimernejše
novoletno darilo.**

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najboljši sedanosti, šivajo,
vezejo (stikajo), krpajo (mašijo) perilo in nogavice, ter imajo 10 letno garan-
cijo, krogliččen, brezsumen tek, ter biserni ubod. Vedno v zalogi priproste
in luxus opreme, ter stroji najnovejših sistemov. Pouk v ravnanju s strojem
kot tudi umetno vezenje, krpanje perila ter šivanje z aparati vsaki čas in
povsod brezplačen.

2078

Čim preje kupiš, ceneje kupiš — dobro le v **Ljubljani**,
sv. Petra nasip 7, blizu frančiškanskega mostu, levo ob
vodi, 3 hiša pri

Jos. Petelinca.

A. LUKIČkonfekcijska trgovina
Pred škofijo 19

srečno novo leto!

Viktor Šobertrgovina Speceritskega in kolonijalnega blaga
Ljubljana, Cesarja Jožefa trgvošči vsem svojim veleccenjenim
odjemalcem

srečno novo leto

ter se priporoča v nadaljni prav
številni obisk in cenjena naročila.**Veselo novo leto**želi vsem svojim veleccenjenim od-
jemalcem trdka**SINGER CO.,**

delniška družba šivalnih strojev

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 4.

Veselo in srečno novo letoželi vsem svojim veleccenjenim
odjemalcem, prijateljem in znan-
cem, priporočujoč se za nadalj-
njo naklonjenost**Peter Pirc**

pekovski mojster v Ljubljani

Sv. Petra cesta 11.

**Srečno, milostipolno
novo leto**želimo preč. duhovščini, slav. šol-
skim in občinskim uradom, v prvi
vrsti na Dolenjskem, pa tudi vsem
drugim cenj. odjemalcem od blizu
in daleč. Obenem jih v ljubečo pro-
simo za nadaljno naklonjenost na-
šemu podjetju in za prijazno pripo-
ročilo pri svojih prijateljih in znan-
cih. Mi pa obljubimo, da bomo vse
naše cenjene naročnike povsem za-
dovoljili glede cen, točnosti in so-
lidnosti v postrežbi.**I. KRAJEC nasl. v Novem Mestu**tiskarna, knjigarna, knjigovoznica,
zaloga tiskovin, papirja itd.

Založništvo „Dolenjskih Novic“.

Prav srečno novo letoželim svojim ljubim sorodnikom, pre-
dragim prijateljem, znancom in vsem
cenjenim odjemalcem.**Urban Horvat**

knjigar v Novem Mestu.

Naročba na vse domače in inozemske
knjige in časopise.

Zaloga igralnih kart.

Vsem svojim cenjenim p. n.
odjemalcem in znancom želi**- srečno -
novo leto****Anton Tausch**Izdelovatelj sodavode in pokalce
Sp. Šiška, Ljubljana.**Kavarna „Prešeren“****Veselo novo leto**vsem veleccenjenim obiskoval-
cem, kakor tudi prijateljem in
znancom**KAROL POLAJNAR**

KAVARNAR.

Srečno novo letoželi vsem svojim cenjenim odjemalcem, pri-
jateljem in znancom, priporočujoč in zahva-
ljuje se za naklonjenost. Velepoštovanjem**O. Bernatovič**Ljubljansko prej angleško skladišče
oblek, Ljubljana, Mestni trg 5-6.**Srečno in veselo novo leto**voščiva vsem svojim veleccenjenim
odjemalcem, proseč jih tudi na-
daljne naklonjenosti in zaupanja**Josip in Josipina Podkov**

mesarija, Sv. Petra cesta 9, v hiši hotela Lloyd

**Srečno in veselo
novo leto**kličem vsem prijateljem, znancom
in cenj. odjemalcem ter se za na-
daljno naklonjenost pri nakupu
površnih in spodnjih obic, jo-
pičev, spodnjih maj. nogavic in
vsakovrstnih drugih pleten in ter
finih pletenih strojev najtopleje
priporočam in jamčim, da bodo
moji cenj. odjemalci še z vedno
boljšim blagom po najnižji ceni
postreženi in popolnoma za-
dovoljni.**FRANC KOS**

mek. pletilna industrija v Ljubljani, Salna ulica.

Mr. Ph. Milan Geustek

Bekarna „PRIMARIJA POMERNA“

Ljubljana, Resljeva cesta

**Veselo
novo leto****Veselo in srečno novo leto**želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem**Ivan Ogrin**restavracija, mlekarija in vinska trgovina
Laverca.Najiskrenejša voščila
za**NOVO LETO**Izroča tem potom vsem vele-
ccenjenim prijateljem in znancom

podjetje c. kr. stavbni svetnik

dr. Ing. Samohrd

& Jos. Lončarič

Srečno novo letoželi cenjenim odjemalcem ter
se priporoča še nadaljnji
naklonjenosti trdka**Maček & Komp.**

Ljubljana

Franca Jožefa cesta 3

Vsem p. n. ljubim gostom, prijateljem in znancom želiva
srečno in veselo novo letoter se priporoča za nadaljnji obisk hotela in restavracije
„Lloyd“.**Karel in Marija Tausas**

lastnika hotela „Lloyd“ - Sv. Petra cesta št. 7.

Srečno novo leto

vošči vsem prijateljem in znancom

KAROL POLLAK

tovarnar.

sem velecenjenim trgovcem in odjemalcem kolinske
kavine primesi sploh želi

srečno novo leto

Kolinska tovarna kavinih primesi
Ljubljana

Sreča in blagoslovljen mir naj Vas spremlja v novem letu

1917.

S to iskreno željo se vdano priporoča

KINO CENTRAL

v deželnem gledališču.

Kavarna **CENTRAL** v Ljubljani

Sv. Petra nasip.

Srečno in veselo novo leto

Želim vsem svojim častitim gostom, prijateljem in
znancem, zahvaljujem se jim za dosedanje obisk
svoje kavarne ter se jim priporočam tudi nadalje.

Štefan Miholič s soprogo

Knjigoveznica

Katol. tiskovnega društva v Ljubljani

želi vsem naročnikom

srečno novo leto.

Srečno novo leto

Želim vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem ter se zahvaljujem za
dosedanje zaupanje, prosim prijazne naklonjenosti tudi v prihodnje.

J. BUZZOLINI

Govina delikates, tovarna salam in kranjskih klobas
Ljubljana, Lingarjeva ulica

Srečno in veselo novo leto

želita vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in
znancem, priporočujoča se njihovi nadaljnji naklo-
njenosti.

Ivanka in Josip Schrey
gostilna pri „Fajmoštru“, Ljubljana.

Deželna zadruga izdelovalcev sodavode na Kranjskem

želi vsem odjemalcem in odjemalkam

veselo in srečno novo leto

ter se še v prihodnje priporoča njih naklonjenosti.

Ivan More,
načelnik zadruga.

ZAVOD

za tehnične in elektro- tehnične naprave

LJUBLJANA,
Dunajska cesta št. 22,

želi vsem svojim cenjenim
naročnikom in odjemalcem

VESELO NOVO LETO

1917.

Veselo, srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem in gostom,
prijateljem in znancem, zahvaljujoč se in proseč
obenem, da se mi ohrani enako zaupanje tudi
zanaprej.

Angela Češnovar
gostilna in trgovina pri „Pri starem Tišlarju“,
Kolodvorska ulica.

Vsem svojim velecenjenim naročnikom, znancem
in prijateljem želim veselo in srečno novo leto!

Josip Reich

barvar.

Poljanski nasip št. 8 (tik Katoliške tiskarne).

Vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem želim prav

srečno novo leto!

Triporočava se jim i v prihodnje ter beleži z vesele poštovanjem

Katinka in Matija Dolničar

restavracija južne železnice v Št. Petru na Krasu.

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem, prijateljem in
znancem, proseč jih nadaljnje
naklonjenosti in zaupanja

Luka Vilhar

urar

Ljubljana, Kopitarjeva ulica

Srečno novo leto

yožči vsem cenjenim
naročnikom
tvrdka

L. M. Ecker

umetno in stavbeno
kleparstvo in vodovodna
instalacija itd.

zahvaljujoč se za vsestransko za-
upanje, ki se jej je v lako obilni
meri izkazovalo v minulem letu,
in priporočajoč se za bodoče.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

ŽELI VSEM PRIJATELJEM,
ZNANCI, IN VSEM CENJE-
NIM ODJEMALCEM TER SE
NADALJE PRIPOROČA

H. SUTTNER

Vsem cenjenim gostom in
odjemalcem, prijateljem in
znancem želim

srečno, veselo novo leto

proseč za nadaljnjo blago-
naklonjenost.

Restavracija
Pri novem syetu

Ivanka Gorše.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem tvrdka

LESKOVIC & MEDEN, Ljubljana

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim

cenjenim naročnikom,
prijateljem in znancem
v mestu in na deželi

lekarna Trnkóczy v Ljubljani

zraven rolovža.

Veselo in srečno

novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem v mestu in na
deželi, priporočajoč se njihovi nadaljnji naklonjenosti

Katinka Košmerlj

tovarna drož, Ljubljana, Francišanska ulica 6.

Otilija Bračko

trgovka z rokavicami in parfumi

želi svojim cenjenim
odjemalcem**srečno in veselo
novo leto!****Veselo novo leto**

želi vsem svojim velenjenim odjemalcem oziroma obiskovalcem, kakor tudi vsem prijateljem in znancem, zahvaljujoč jih za doslej obilno izkazano zaupanje ter prosi jih, da se ohrani isto tudi v bodoče.

Jakob Zalaznik
Pečarija. Kavarna.
Slaščičarna.**J. Somnitz**urar in trgovina z zlatno, srebrno
in urami

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

želi vsem naročnikom tu kašar na
deželi ter prijateljem in znancem,
priporočujoč se v nadalje,**srečno in veselo novo leto!**

S spoštovanjem

Klara Somnitz.

Restavracija „Pri Rimljanu“

Vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem voščiva

veselo novo leto!

Valentin in Antonija Mrak.

**Srečno in veselo
novo leto**

želim vsem cenjenim gospodom obiskovalcem mojega brivskega salona prosi tudi nadaljnje naklonjenosti in se priporočam tudi v bodoče

Franjo Zajc
brivec
Ljubljana, Dunajska cesta 12.**Grand Hotel „UNION“.****Veselo novo leto**

želi vsem velenjenim stalnim gostom ter slavnemu občinstvu sploh, prosi jih, da ohranijo podjetju enako naklonjenost in zaupanje tudi v bodoče, zagotavljajoč vedno najboljše postrežbe.

**Restavracija.
Kavarna.****Dinska klet.****Srečno in veselo novo leto**

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem trdka

A. & E. Skaberné,
Ljubljana.**Andrej Marčan**

Prešernova ulica mesarija Rimska cesta št. 21

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

veselo in srečno novo leto

ter se priporoča za nadaljnjo blagohotno naklonjenost.

Čevljarska zadruga iz Mirna pri Gorici

sedaj v Vrbovcu pri Mozirju, Štajersko

vošči vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem, posebno onim, ki jim je doletela usoda, da so morali zapustiti svoje domove, **srečno novo leto 1917.** Onim, ki so morali od doma, želi še posebej, da bi se kmalu vrnili v ljubljenski domači kraj.**Srečno novo leto!****Katoliška tiskarna****JULKA ALBERT**

gostilna „PRI LIPI“

Ljubljana, Židovska ulica

želi vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem srečno

novo leto

prosi tudi nadalje blagohotnega zaupanja in številnega obiska.

**Srečno
in veselo novo leto**

želita vsem svojim odjemalcem

Landskroner & Bochner
Ljubljana
Sv. Jakoba nabrežje 39**Veselo in srečno novo leto**

vošči vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem, ter se obenem zahvaljuje za obilno doslej izkazano zaupanje, priporočujoč se, da se mi isto ohrani tudi v bodoče

Stanislav Horak
restavracija na južnem kolodvoru v Ljubljani.**Veselo in srečno
novo leto!**

želi vsem velenjenim odjemalcem

Lekarna
Mr. Ph. W. Proházka
Ljubljana.**Veselo,
milostipolno novo leto**

želi vsem svojim cenjenim naročnikom, osebno preč duhovščini, kakor tudi vsem prijateljem in znancem

Ana Hofbauerzaloga cerkv. obleke in orodja
Ljubljana, Wolfova ul. 4.

ter se prav toplo zahvaljuje za dosedanje obilno zaupanje, prosi tudi nadaljnje naklonjenosti.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem želim

srečno novo leto**Fran Remic**trgovska agentura,
komisijaska trgovina z žganjem in vermout-vinom itd.
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1.